

Sinjoro Vento kaj sinjorino Pluvo

Presa Esperantista Societo

Paris; FRA 1907

Signatur: 702126-B

Barcode: +Z103824406

Zitierlink: <http://data.onb.ac.at/rep/10007A21>

Umfang: Bild 1 - 140

Nutzungsbedingungen

Die Österreichische Nationalbibliothek macht an diesen Inhalten kein eigenes urheberrechtliches Verwertungsrecht geltend. Sie erklärt sich insofern auch mit einer Nachnutzung dieser Inhalte in der abrufbaren Qualität ausdrücklich einverstanden. Dies gilt auch für die Verwendung dieser Inhalte in Online-Foren, Blogs und in Social-Media-Kanälen wie Facebook, Instagram, Pinterest etc.. Unabhängig davon sind allenfalls bestehende Rechte Dritter an den Inhalten vor jeglicher Nachnutzung vom Verwender individuell zu klären.

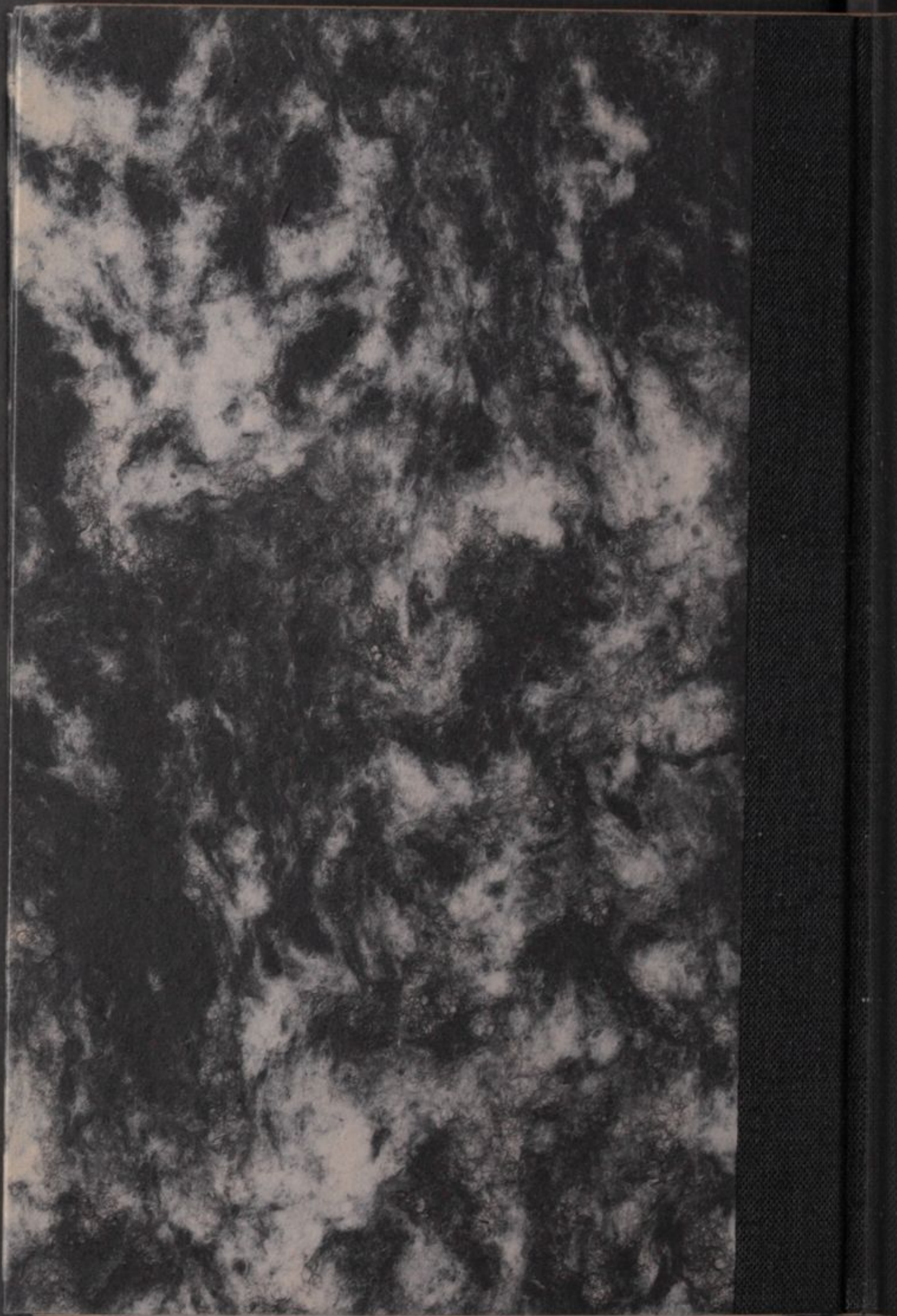
Bei einer Nutzung unserer Inhalte ersuchen wir um die Angabe eines Bildnachweises (Titel, Datierung und weitere verfügbare Beschreibungen) und um eine Quellenangabe (Zitierlink aus [Portal] und der Verweis "[Portal]/Österreichische Nationalbibliothek"). Für Postings auf Facebook oder Instagram ersuchen wir um Verlinkung des entsprechenden Accounts der Österreichischen Nationalbibliothek.

ÖSTERREICHISCHE
NATIONALBIBLIOTHEK

702126-B

Esp-

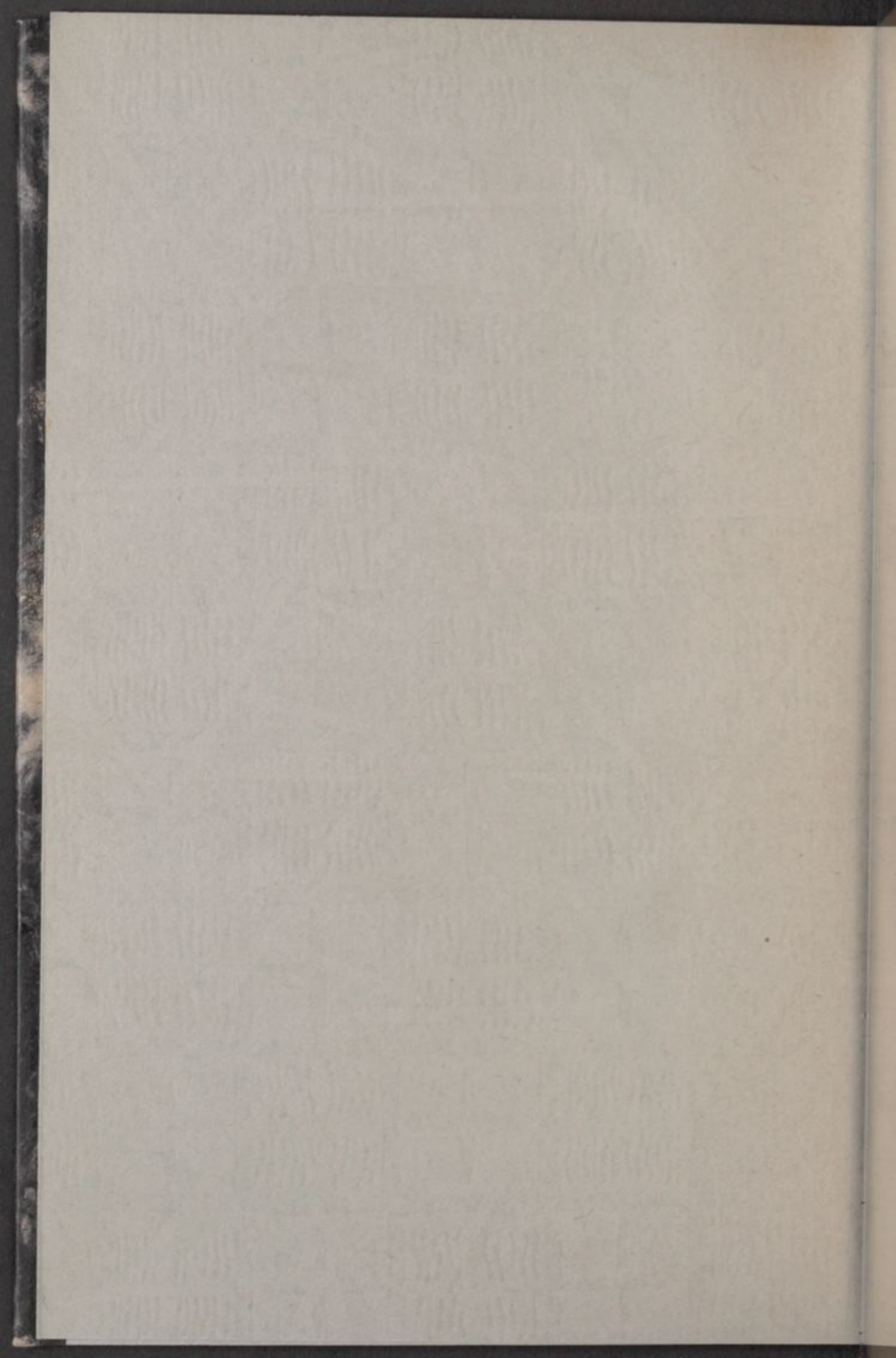

ÖNB

+Z103824406

PAUL DE MUSSET

Sinjoro Vento kaj Sinjorino Pluvo

Tradukita de Paul Champion

PARIS

PRESA ESPERANTISTA SOCIETO

33, RUE LACÉPÈDE, 33

—
1907

SINJORO VENTO KAJ SINJORINO PLUYO

PAUL DE MUSSET

Sinjoro Vento kaj Sinjorino Pluvo

Tradukita de Paul Champion

PARIS

PRESA ESPERANTISTA SOCIETO

33, RUE LACÉPÈDE, 33

—
1907

702126-B

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

Chicago, Illinois

1911

Chicago, Illinois

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

1911

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

CHICAGO, ILL.

105150-B

ANTAŬPAROLO

Sciigu, miaj karaj infanoj ke vivis, iam en Skotlando maljunulo blinda, kun blanka barbo, nomata Ossiano, kiu tre lerte ludis harpon, kaj stratojn trairadis kantante poemojn de li elpensitajn. Lia patro Fingalo estis fama militisto; tial Ossiano kantis prefere ol aliajn, la heroaĵojn de l'granda Fingalo, lia patro.

Post la morto de Ossiano, bardoj daŭrigis kantadi liajn poemojn, kaj tiamaniere liaj versoj ĝis ni alvenis. Sed la bardoj kunmetis ankaŭ versojn de si faritajn. Unuj kantis la historion de Fingalo laŭ iu maniero, la aliaj laŭ alia, kaj neeble estis rekoni en ĉio ĉi la veran historion de l'granda Fingalo.

Anglo, nomata Makfersono, volis malkasi la veron. Li vojaĝis Skot-

landon, kaj kolektis la diversajn kantaĵojn de l' bardoj. Li ilin aranĝis kaj kunmetis, kaj tiel verkis poemojn kiujn imperiestro Napoleono tre ŝatis kaj senĉese legadis. Oni suspektis Makfersonon ke li imagis mem multajn el tiuj poezioj, kaj diris ke ili estas Ossianaj ; sed tio ne estas pruvita. Tute ne grave estas cetere scii de kiu estas tiuj poezioj, se nur ili estas belaj kaj interesaj.

Same estas pri Sinjoro Vento kaj Sinjorino Pluvo kiel pri la granda Fingalo. Mia avino rakontis la fabelon pri Sinjorino Pluvo, ne parolante pri Sinjoro Vento. Mia onklo sciis la rakonton pri Sinjoro Vento, kaj nenion diris pri Sinjorino Pluvo. Mia nutristino, kiu estis el Britanlando, intermiksas la du rakontojn, el kiuj ŝi faris unu pli plenan kaj pli mirindan. Jam antaŭ tre longe mi vojaĝis Britanlandon, kaj por sekvi la ekzemplon de Makfersono, mi ĉion kolektis, kion oni tie rakontas pri Sinjoro Vento kaj Sinjorino Pluvo, kiuj tiun landon ofte vizitadis. Ĉar viaj panjoj

*kredeble vin instruas malami menso-
gon, mi ne diros al vi ke mi nenion
aldonis al la rakontoj ne kunligitaj
de la britanaj vilaĝanoj, tial ke ĝi
estus mensogo ; sed nur tion mi aldo-
nis, kio estis necesa por kunligi la
okazintaĵojn kaj plenigi la mankojn.
Povu tiu fabelo de nutristino, miaj
karaj infanoj, vin amuzi pli ol la ra-
konto pri la fama Fingalo amuzis
imperiestron Napoleonon !*

Sinjoro Vento kaj Sinjorino Pluvo

I

Proksimume kiam la bona reĝo Roberto kantadis ĉe la preĝeja ĥorejo, vivis en Britanlando malriĉa muelisto, nomita Johan-Petro, kiu posedis nur sian muelejon, malbelan domaĉon, kaj legoman ĝardenon, en kiun li plantis braskojn kaj karotojn. Johan-Petro estis malfeliĉa. Ofte li vidis turniĝantajn laflugilojn de aliaj muelejoj sur la ĉirkaŭaj montetoj, dum al lia flanko la vento ne blovas; la pluvo falis en la fundon de l'valo, dum la legomoj de lia ĝardeno velkiĝas pro sekeco, kvankam li zorge ilin akvumadis. Ĉar li ne havis multe da sprito, Johan-Petro senĉese ripetadis:

« Ho ve! Sinjoro Vento, ĉu vi do ne volas blovi sur mian muelejon! Kaj vi,

SinJORINO Pluvo, ĉu vi ne falos en mian ĝardenon, por ke mi povu perlabori vivrimedon ? »

Sed liaj ĝemoj por nenio utilis ; la vento ne aŭskultis ilin, kaj la pluvo ilin ne atentis.

Por konsoliĝi, la muelisto edziĝis je beleta vilaĝanino nomita Klaŭdino, tiel malriĉa kiel li, sed agema kaj bona mastrino. Klaŭdino purigis la dometon, flikis la tolaĵojn, reordigis la loĝejon, nutradis kokinojn kaj portis la ovojn en vendejon ; fine ŝia mastraĵo iom ekprosperis, kiam ŝi naskis knabon, kiu estis nomata Petreto. La tuta mono kiun Klaŭdino estis amasiginta de sia edziniĝo apenaŭ sufiĉis por aĉeti lulilon, vindotukojn kaj ĉion, kio estas necesa al patrino kaj al ŝia infano ; ŝi elspezis ĝis sia lasta monero. Ho ve ! por igi ankoraŭ pli plena sian malfeliĉon, ŝi malsaniĝis, kaj oni devis alvoki la kuraciston de l' vilaĝo. Johan-Petro malzorgis pri sia laboro por flegi Klaŭdinon, ĉar li ne estis sufiĉe riĉa por pagi flegistinon, kaj tiuj malfeliĉuloj subite troviĝis en terura mizerego.

Ian vesperon, kiam li maldormis apud sia edzino kaj sia knabeto, ambaŭ dormantaj, Johan-Petro ekpripensis sian mizeran sorton.

« Se ĉiuj miaj malfeliĉoj, li pensis, min solan premegus, mi ne plendus ; mi estas sufiĉe fortika por suferi malvarmon kaj malsaton ; sed mia edzino bezonas fajron, bonajn manĝaĵojn, kuracilojn por resaniĝi, kaj mi ne havas lignon por enmeti en la kamenton, nek viandon por fari buljonon, nek la necesan monon por pagi la apotekiston. Mi pli amas mian Klaŭdinon kaj ŝian infanon ol ĉiujn trezorojn sur la tero, tial mi ne bedaŭras ke mi edziĝis je knabino tiel malriĉa kiel mi ; sed almenaŭ se la vento bonvolus blovi sur mian muelejon, mi eltirus min el la embaraso ».

Tiujn vortojn dirante, Johan-Petro vidis la flamon de l'kandelo ŝanceliĝanta, kaj aŭdis la rustitan ventoflagon turniĝanta sur la tegmento de l'dometo. La vento ekblovis. La muelisto rapidis al sia muelejo. Li metis greneron en la muelilon por la tuta nokto ; li malligis la haltigilon retenantan la flugilojn, kaj tuj

la muelilo ektuniĝis kaj ekmuelis la grenon, kaj ĝin aliigis en branon kaj farunon. Johan-Petro poste revenis apud sian edzinon ankoraŭ dormantan, kaj interfrotis siajn manojn, pensante pri la feliĉa okazintaĵo kiun li rakontos al ŝi kiam ŝi vekigĝos.

Tamen la rustita ventoflago pli forte ĝemadis, la kandelo preskaŭ estingiĝis, kaj li devis ĝin meti malantaŭ kurtenon, ĉar tiom estis da truoj kaj fendoj en la dometo, ke ĉiuflanke aerblovoj en ĝin eniĝis. La fenestro estis ŝancelata, la pordo moviĝis sur siaj pordhokoj, kaj la cindro de l'kamenio traflugis la ĉambron.

Meze de l'ventega bruego, Johan-Petro kredis ke li aŭdas la voĉojn de l'ventaj spiritoj mallaŭte parolantaj ĉe liaj oreloj:

« Ni siblu, diris tiuj spiritoj, ni siblu tra tiu ĉi rompita vitraĵo. Ni penadu el-

ŝiri la paperon kiu ĝin ŝtopas. — Ni ĝemu, ĝemu tra tiu truon. — Ni alkroĉigu al la tegmenta pajlo de tiu ĉi domaĉo. — Ni puŝu, puŝu tiun malbone fiksitan pordon. — Ni zumu, zumu en tiu kameno ».

Malgraŭ la miro kiun kaŭzas al li tiuj misteraj voĉoj, la muelisto ne timis kaj respondis al ili :

« Tiom siblu, ĝemu, zumu, kiom al vi plaĉos, se nur mia muelilo turniĝos ».

Sammomente, la riglileto, apenaŭ fiksita, eksaltis, la pordo tuj plene malfermiĝis, kaj Johan-Petro ekvidis neordinaran figuron enirantan. Ĝi estis persono pli simila al koboldo ol al homo. Ĝia korpo povis sin fleksi laŭ multaj manieroj, tiom ĝi havis flekseblecon kaj elastecon. Ĝiaj okuloj brilis kvazaŭ fosforo. Jen liaj vangoj ŝajnis malgrasaj kaj sulkigitaj, jen ili ŝvelis kvazaŭ pilkegoj. Ĝia larĝa brusto bruegis kvazaŭ forĝblovilo. La du grandajflugiloj kiujn ĝi havis sur siaj ŝultroj ne povus sin etendi en la ĉambro. Ruĝa mantelo el malpeza ŝtofo ĉirkaŭvestis ĝin farante tiom da faldoj, ke oni ne distingis precize la formon de ĝia korpo. Ĝiaj piedoj apenaŭ

tuŝetis la teron kaj li ne bezonis marŝi ; tamen, ĉar de tre malproksime li venis, li ŝajnis iom laca :

« Donu al mi seĝon, li diris al Johan-Petro, por ke mi iom ripozu ĉe vi, antaŭ ol daŭrigi mian vojiradon ».

La muelisto diligente prezentis sian plej bonan pajlan seĝon.

« Sidiĝu, via moŝto, li diris, kaj ripozu ĉe mi tiel longe kiel vi volos. Havu nur la bonecon paroli pli mallaŭte por ne vekti mian edzinon malsanan kaj mian infanon novnaskitan ».

« Nenion timu, respondis la fremdulo, la murmuro de miaj paroloj, male, ilin dormigos pli profunde. Mi estas Sinjoro Vento al kiu vi multfoje preĝojn sendis. Vi ne tro miros vidante min iom spiregantan ĵus kiam vi scios, ke eĉ ne unu horon mi bezonis por viziti la bordojn de la tuta Britanlando kaj trairi grandan spacon sur la Oceano. Via Sinjoro, kies kastelo estas najbara, ne volis min akcepti. Liaj servistoj fermis la pordojn per dikaj rigliloj, la fenestrojn per fortikaj eksteraj tabuloj, kovritaj per dikaj tapetoj ; apenaŭ mi povis eniĝi en

liajn ŝtuparojn tra la fenestreto de turo, kaj en liajn kuirejojn tra ia aertruo. Mi venĝis kontraŭ la gardistoj kiuj staras en la kortoj de l' kastelo, renversante iliajn budetojn. Ĉe vi, male, mi trovas murojn traboritajn, tegmenton kun truoj, vitra-

ĵojn rompitaĵn, riglileton malbone alligitan. Mi bezonis nur puŝi la pordon por eniri vian dometon. Tiajn domojn mi ŝatas. Vi posedas nur malbonan pajlo-seĝon, kaj ĝin vi prezentis al mi bonvole ; mi dankas vin pro tiu gastama akcepto. Petu de mi ian ajn servon, Johan-Petro, kaj ĝin mi faros al vi volonte ».

— Sinjoro Vento, diris la muelisto, mi ne petas de vi ion alian ol blovadi al mia muelejo ĉiutage dum tri aŭ kvar horoj.

— Kompatinda Johan-Petro, respondis Sinjoro Vento, mi ne povas eliri ĉiutage. Sinjorino Pluvo okupas la ĉielon dum unu triono de l'jaro kaj ŝi forpelas min sendanke tuj kiam mi alkondukis ŝiajn nubojn. La suno ankoraŭ pli malbone kondutas kontraŭ mi. Sinsekvajn monatojn mi devas travivi, enŝlose en mia kaverno. Sed mi zorgos sendi al vi la zefirojn kaj spiritetojn, kiuj laŭ mia volo esploras la landon matene kaj vespere, kaj mi ordonos, ke ili ne forgesu vian muelejon. Kiam vi estos embarasata, malfeliĉa aŭ persekutata, venu al mi en mian kavernon kaj helpon mi donos al vi. Mi loĝas tie supre, ĝuste sur la supro de la monto de l'Sudo.

— He ! Sinjoro Vento, ekkriis Johan-Petro, nuntempe mi estas malfeliĉa kaj embarasata. Tuj min helpu !

— Estas hodiaŭ tro malfrue, respondis Sinjoro Vento. Necese estas ke mi tuj foriru Parizon, kie mi devas teren

disĵeti dekduon da kamentuboj, kaj, post duonhoro, mi devas reveni hejmen, ĉar jen Sinjorino Pluvo jam marŝas sur miajn kalkanojn. Adiaŭ, Johan-Petro.

Tiel parolinte, Sinjoro Vento trairis la pordon per unu salto, malfaldis siajn grandajnflugilojn, kaj malaperis. Post duonhoro la sibloj, ĝemoj kaj zumoj malgrandiĝis kaj fine tute silentis. La mue-listo komprenis, ke la vento returnen iris, fininte sian vojaĝon, kaj reeniris sian kavernon sur la monto de l'Sudo; sed la spiritetoj, kiujn ĝi postlasis, sufiĉis por turnadi la muelilon.

II

Tuj post la eliro de Sinjoro Vento, la pluvo ekfalis, unue dolĉe, kaj poste torrente. La riveretoj ŝvelis, kaj, kiam la sekega tero estis multe trinkinta, formiĝis akvaj lagetetoj en kiuj la pluvaj gutoj sonadis kvazaŭ sonoriletoj. Johan-Petro kredis ke li aŭdas ankoraŭ voĉojn de la pluvaj spiritoj :

« Ni falu, diris tiuj voĉoj, ni falu sur tiun pajlan tegmenton. — Ni malsekigu, malsekigu la tutan domon. Ni superverŝu tiujn brasikajn foliojn. — Ni fluu sur tiuj ŝtonoj. — Ni sonu en la gutejo. — Ni glitu sur tiu trabo. — Ni saltu tra tiu truo. — Ni falu, ni malsekigu ĉion, kion ni povas, etaj gutoj, gutoj, gutoj ».

Anstataŭ timi, Johan-Petro ripetadis :
« Falu, malsekigu, superverŝu tiom, kiom vi povas ; morgaŭ mia ĝardeno estos pli verda, kaj miaj legomoj pli bone fartos ».

Ĉar Sinjoro Vento estis rompinta la riglilon, kaj elirante, ne fermis la pordon, la porda tabulo malfermiĝis je tri aŭ kvar koloroj. Per tiu mallarĝa spaco, Johan-Petro vidis enirantan grandan sinjorinon je stranga ŝajno, pli similan al

feino ol al virino. Ŝia korpo estis iom vaporeca, kaj ŝia vizaĝo laca, kvazaŭ ŝi ĵus elsaviĝis el malsano. Ŝiaj haroj ne frizis kaj malleviĝis ĝis ŝiaj kalkanoj. Ŝiaj okuloj estis vualataj de du larmaj riveretoj, kaj ŝia nazo iom ŝvelinta pro nazkataro. Ŝia robo estis tute griza, kaj same ŝia mantelo. Sur ŝia silka skarpo brilis

la sep koloroj de ĉielarko. Tiu sinjorino malrapide antaŭeniris, kaj tamen oni ne vidis moviĝon de ŝiaj piedoj; ŝi oscedis, etendante la brakojn, kaj ŝajnis premata pli de enuo ol laceco.

— Donu al mi seĝon, ŝi diris al Johan-Petro, por ke mi ripozu iom, antaŭ ol mi malsupreniros en la valon.

— Sidiĝu, Sinjorino, diris la muelisto. Volu nur mallaŭte paroli, ĉar mia edzino estas malsana kaj mia infano dormas.

— Nenion timu, respondis la sinjorino; la bruo de miaj paroloj malvekos ilin per pli bona dormo. Mi estas Sinjorino Pluvo, al kiu vi ofte sendis alvojojn. Antaŭ kvin minutoj, mi estis ankoraŭ je okcent futoj super la tero, tial la falo iom konfuzis mian kapon. La Sinjoro de l'najbara kastelo fermis antaŭ mia nazo siajn pordojn kaj fenestrojn; sed mi venĝis min, malsekigante ĝis la ostoj liajn gardostarantojn. Ĉe vi mi trovas fendojn en muroj, rompitajn vitraĵojn, kaj malfermitan pordon; tial mi amas vian pajlodometon, kaj mi memoros pri via bona akcepto. Se mi povas iel esti al vi utila, profitu la okazon; petu

de mi tion, kion vi deziras, kaj mi donos ĝin al vi.

— Sinjorino Pluvo, respondis la mue-
listo, kion mi povus de vi peti, se ne ke
vi bonvolu fali dum du aŭ tri horoj ĉiu-
semajne sur la legomojn de mia ĝar-
deno ?

— Ho ve ! amiko, diris la Sinjorino,
mi ne trakuras la mondon, kiel mi volus.
La bela vetero de la diluvia tempo for-
pasis. Sinjoro Suno estas pli forta ol mi
kaj repelas min ĉiumomente en mian
groton. Pri Sinjorino Luno, de la tempo
de Adamo mi penadas diveni ĉu ĝi estas
favora aŭ malfavora por mi, kaj mi an-
koraŭ ne prosperis klarigi la aferon ; sed,
per la helpo de l'astronomoj, mi tre es-
peras, ke mi precize ekscios, ĝis tri aŭ
kvar mil jaroj, kiaj estas ĝiaj intencoj
kontraŭ mi. Ŝi prezentas al mi ĉie
malbonan mienon, escepte ĉe vi. Mi
estas enfermata dum la du trionoj de
l'jaro ; sed mi sendos al vi miajn mate-
najn rosojn kaj la nubetojn, al kiuj mi
donas la vagpermeson inter du radioj de
Suno. Se via edzino aŭ via infano sufe-

ros ian malfeliĉon, ne forgesu min informi ; mi protektos ilin.

— Ha ! Sinjorino Pluvo, ekkriis Johan-Petro, tuj ilin protektu : mia edzino estas malsana, kaj se ŝi perdos sian lakton, mia Peĉjo mortos.

— Vi devis diri tion jam en la komenco, respondis la Sinjorino. Vi estas mallertulo, Johan-Petro. Mi estas devigata tuj foriri por malsekigi la ebenaĵojn de Normandie kaj Beauce. La suno tuj venos sekigi mian faraĵon. Adiaŭ, honesta Johan-Petro. Mi loĝas en mia groto de l'Okcidento, sur la mara bordo.

Sinjorino Pluvo glitis tra la pordo duone malfermita kaj lasis sin fali en la fundon de la valo. Post unu horo, la matenkrepusko ekruĝiĝis. La spiritoj de la pluvo pli mallaŭte parolis. La riveretoj fariĝis nur akvaj fluetoj senbruaĵ ; la sonado de la gutsonoriletoj iom post iom mallaŭtiĝis. Granda sunradio baldaŭ dispelis la nubojn, kaj la muelisto komprenis, ke Sinjorino Pluvo foriris en sian groton de l'Okcidento, sur la mara bordo.

Johan-Petro tiam eliris el sia kajuto,

kaj aliris la muelilon. Tie li trovis sufiĉe da faruno por plenigi du sakojn. Poste li kuris al la ĝardeno, kaj kolektis latukojn kaj brasikojn ĵus kreskintajn. Li portis la farunon al terkulturisto, kiu donis al li du skudojn da ses frankoj, kaj li vendis la legomojn ĉe la vendejo. Lia edzino dormis ankoraŭ, kiam li revenis hejmen, kun ligna branĉaro sur ŝultro, mono en poŝo kaj bonaj provizaĵoj en korbo.

III

La edzino de Johan-Petro, dorminte ĝis la mateno, estis aŭdinta nek venton nek plu-
von. Ŝi tre miris, eksciante, ke la muelilo
turniĝis dum la nokto, kaj ekvidante la

monon kaj la provizaĵojn alportitajn de ŝia
edzo. Ŝia dormado jam estis akcelinta ŝian
resaniĝon. La ĝojo, kiun ŝi sentis pro tiuj
bonaj informoj, baldaŭ restarigis ŝian bo-
nan farton. Tamen Johan-Petro ne parolis

al ŝi pri la du vizitoj eksterordinaraj, kiujn li ricevis.

— Klaŭdino, li pensis, estas pli sprita ol mi ; sed ŝi estas iom babilema. Ŝi tuj rakontus mian sekreton al siaj amikinaĉoj, kaj tio povus al mi kaŭzi domaĝon.

Dum la sekvantaj tagoj, la muelilo turniĝis vespere kaj matene ; la roso falis en la legoman ĝardenon. Johan-Petro faris bonan fajron kaj bone manĝis. Lia edzino farigis pli forta, kaj la malgranda Peĉjo iĝis rozkolora kaj freŝa, kiel pomo. Feliĉo kaj ĝojo estis hejmen venintaj.

Ian tagon, la Sinjoro de la najbara kastelo, irante al la ĉaso, preteriris la dometon de Johan-Petro. La tiamaj Sinjoroj ĝuis grandan potencon. Kiam ili estis bonaj, iliaj vasaloj estis feliĉaj ; sed kiam ili estis malbonaj, ili altrudis ĉiaspecajn tiranaĵojn kaj kruelaĵojn al malfeliĉaj vilaĝanoj. Nu, la Sinjoro, kies vasalo estis Johan-Petro, havis malmolan koron ; li multe amis la monon, kaj por ricevi monon, li premegis siajn homojn per multaj impostoj. Li devigis ilin pagi pro la nombro de personoj, per la dekono de l'rikolto, por la zonumo de la reĝino, kaj por cent aliaj turmentigaj el-

pensoj. Vidinte sian Sinjoron, la muelisto estis kaptata de timo, ĉar tia vizito anoncis al li nenion bonan.

— Ho, he ! Johan-Petro, kriis la barono, ne malsuprenirante de sia ĉevalo, vi ŝuldas al mi pagon por ses monatoj. Tio estas dek moneroj, kiujn mi morgaŭ preniĝos per mia intendanto.

— Via barona Moŝto, respondis la muel-

isto, permesu al mi ankoraŭ prokraston por tri monatoj. Mia edzino estis malsana, kaj se mi donos al vi dek monerojn, (ĉar tio estas ĉio, kion mi posedas), tiam al mi nenio plu restos.

— Tri tagojn eĉ mi ne donos al vi, respondis la barono. Se vi ne pagos tuj morgaŭ, oni vendos viajn meblojn ; mi tiregos vin el via kajuto kaj mi vin galopigos tra miaj kampoj per bastono.

La Sinjoro galope foriris, ne aŭskultante la plendojn de sia vasalo. La morgaŭan tagon alvenis la intendanto de l'kastelo, portante saketon, kaj Johan-Petro devis doni al li la dek monerojn : ĝi estis ĉio, kion la muelisto estis ŝparinta de unu monato ; la favoroj de la vento kaj de la pluvo troviĝis tiamaniere perditaj. Klaŭdino ekploris plenlarme.

— Ne ploru, diris Johan-Petro al ŝi : ĉiuj homoj ne estas tiel malbonaj, kiel lia barona Moŝto. Donu al mi miajn najlajn ŝuojn, mian bastonon kaj mian lanan mantelon ; mi devas viziti amikon. Ne maltrankviliĝu, se mi revenos iom malfrue : ĝi estas por realporti bonan sciigon.

Klaŭdino tuj divenis, ke ŝia edzo kaŝas al ŝi ian sekreton. Ŝi forviŝis siajn larmojn, kaj milmaniere demandis la mueliston por eltiri el li tiun sekreton. Sed li ne volis paroli kaj li foriris kun siaj najlaj ŝuoj, sia bastono kaj sia lana mantelo.

Trairinte kampojn kaj herbejojn Johan-Petro alvenis ĉe la piedo de la monto de la Sudo. Li supren marŝis dum tri horoj tra abiaro, poste li trovis dezertajn erikojn, kaj fine krutegajn ŝtonegojn, kiujn li supren-

rampis per la helpo de sia bastono kaj de siaj ŝuoj provizitaj per najloj. Li atingis la supron de la monto antaŭ la subiro de la suno. Vidinte kavernan enirejon, la muelisto pensis, ke tio devas esti la loĝejo de Sinjoro Vento. Ĉar la kaverno ŝajnis profunda kaj malhela, Johan-Petro ne sentis sin tre kuraĝigata. Li kolektis la tutan sian kuraĝon kaj eniris, palpetante la teron per sia bastono. Li estis farinta apenaŭ dudek kvin paŝojn, kiam li aŭdis ĉe siaj oreloj la voĉojn de la spiritetoj :

« Blovu ni sur tiun fremdulon, diris la voĉoj ; elŝiru ni lian mantelon ; penadu forblovi lian ĉapelon. »

Sed Johan-Petro tenis forte sian ĉapelon per unu mano, kaj per la alia sian mantelon. Fine li ekvidis lumon kaj rekonis Sinjoron Venton sidantan antaŭ tablo kaj manĝantan. Fajretuloj flirtis por lumigi al la tablo ; aliaj spiritoj alportis la pladojn kaj botelojn da vino el la fundo de du truĝoj, kiuj utilis, kiel kuirejo kaj kelo.

— Kiu venas ? demandis Sinjoro Vento.

— Mi, respondis la muelisto : mi, Johan-Petro. Via Moŝto bonvolis ripozi ĉe mi antaŭ unu monato.

— Nu ! Kion vi volas de mi ?

— Mi ne scias, Via Moŝto ! respondis la muelisto, balbutante.

— Malspritulo ! ekkriis Lia Venta Moŝto. Vi venas ĝeni min dum mi manĝas, kaj vi eĉ ne scias tion, kion vi volas peti de mi ! Mi ekvidas, ke mi donis mian protekton al bela simplanimulo !

— Senkulpigu min, rediris Johan-Petro ; nur la respekto haltigas mian parolon. De la tempo, kiam vi favoris mian muel-ejon, mi gajnis dek monerojn. Sed Lia barona Moŝto forprenis ilin hodiaŭ matene, pretekstante imposton. Mi petegas Vian Moŝton helpi al mi ; vian grandanimecon mi konfidas.

— Mi ne havas tempon por zorgi pri viaj aferoj kaj por vin konsiladi, diris la Vento per voĉo malafabla. Provu ekscii kion vi deziras kaj diru ĝin al mi mallonge.

— Kion mi deziras ? ripetis la muelisto, tion, kio plaĉos al vi, se nur tio malhelpos, ke mi mortu de malsato, ĉar tiu sorto minacas min.

— Vi ne mortos de malsato, respondis pli afable la Vento. Oni donu al tiu malspritulo mian arĝentan bareleton.

Spirito, kiu havis vespertajnflugilojn, tuj alportis beletan arĝentan barelon ne pli grandan ol la bareletoj, en kiuj oni tenadas olivojn. Alia spirito alportis vergeton ankaŭ arĝentan kaj metis ĝin sur la tablon.

— Prenu tiun barelon kaj tiun vergeton, diris Sinjoro Vento. Kiam vi estos hejme, frapu sur la barelon per la vergeto kaj vi vidos, kion vi vidos. Nun iru al la diablo kaj lasu min trankvile manĝi !

IV

La nokto estis falinta, kiam Johan-Petro eliris el la kaverno de Sinjoro Vento. Li preskaŭ rompis al si la kolon inter ŝtonegoj ; li disŝiris sian lanan mantelon kontraŭ arbeto kaj akvumis siajn piedojn en marĉo malgraŭ siaj ŝuoj ferumitaj. Sed li ellasis nek la barelon, nek la vergeton. Lia edzino komencis maltrankviliĝi, kiam je la naŭa horo vespera la muelisto reatingis sian loĝejon.

— Kio estas tio ĉi ? — demandis Klaŭdino, vidante la barelon ; — Kie vi prenis tiun belegan juvelon ? Mi tre bone sciis, ke vi kaŝas gravan sekreton. Estas necese, ke vi tuj klarigu tiun misteron. Ĉu multekostaj ŝtonoj estas en tiu ĉi barelo ? Eĉ se en ĝi estus nenio, la arĝento sola valoras almenaŭ cent orajn monerojn, ne kalkulante la artaĵon. Grandan monkvanton do-

nus por ĝi oraĵisto. Parolu do, Johan-Petro: mi deziregas ekscii la sekreton!

La muelisto rakontis, kiamaniere li ricevis viziton de lia Venta Moŝto; kiel tiu supernatura estaĵo promesis al li sian protektadon, kaj donis la barelon kaj la verg-

eton, montrinte la manieron ilin uzi. Johan-Petro tre rekomendis al sia edzino, ke ŝi ne parolu pri tiu aventuro al la najbaraj babilulinoj; sed anstataŭ aŭskulti liajn konsilojn, Klaŭdino daŭrigis babiladi:

— Vi vidas, — ŝi diris, — ke vi estis malprava, kaŝante al mi tiun sekreton. Mi estas pli ruza ol vi; mi estus al vi doninta bonajn konsilojn, kaj vi ne estus restinta kun pendantaj brakoj, kun malsprita mieno,

kiam lia Venta Moŝto demandis, kion vi deziras. Mi estus dirinta, ke vi respondu senŝanceliĝe: « Donu al mi dek mil frankojn ! » kaj vi estus reveninta hejmen kun sonantaj moneroj en via poŝo anstataŭ tiu arĝenta barelo, kiun ni nur malfacile povos vendi.

— Kiu scias ? — respondis la muelisto ;
— mia barelo eble pli valoras, ol vi kredas. Ĝin ni provu unue.

Johan-Petro metis la bareleton sur la teron kaj per tremanta mano li frapis ĝin per la arĝenta vergeto. Tuj la barelo malfermiĝis duone, kiel ŝranko. Unuflanke estis kuirejeto, kaj aliaflanke bretmeblejo. En la kuirejo oni vidis trapikilojn dikajn, kiel kudriloj ; kaldronojn grandajn, kiel fingroringoj, kaserolojn beletajn kaj tute ridindajn patojn. Kuiristo alta je tri coloj, kun kotona ĉapo super la orelo, kaj du helpantoj rapidis antaŭ la fornoj, blovis sur la fajron, observis la rostilon kaj gustumis la saŭcojn. Ili rostigis meleagrojn dikajn, kiel abeloj, kaj kokidojn dikajn, kiel muŝoj ; ili kuiris fiŝojn pli maldikajn, ol silkraŭpoj ĵus naskiĝintaj, kaj tranĉis rondajn braskojn similajn al pinglaj kapoj. Dum tiu

tempo, du servistoj, je la sama kresko kiel la kuiristo, ordigis teleraron en la bretmebl-ejo. Ili viŝis porcelanajn telerojn, kiuj estis grandaj, kiel moneroj da dudekkvin centimoj, kaj glasojn, kiuj ŝajnis faritaj por paseroj. Ili plenigis botelojn per du gutoj da vino, kaj la kristalaj karafoj entenis du

gutojn da akvo. Tre baldaŭ la manĝo estis preta.

La muelisto kaj lia edzino tute miregis, rigardante tiun popoleton tiel facilmovan kaj tiel lertan. Multe pli granda ankoraŭ estis ilia surprizo, kiam ili vidis la du malgrandajn servistojn elirantajn el la barel-eto, saltantajn sur la tablon kaj alportantajn sur ĝin la fumantajn pladojn. Ili pretigis du manĝilarojn, aranĝante konvene la bo-

telojn kaj karafojn. En angulo de la ĉambro, ili metis la duan manĝilaron kaj la lastmanĝaĵon kaj reeniris sian ĉambreton. Subite la arĝenta bareleto fermiĝis kaj Johan-Petro kaj Klaŭdino vidis nenion plu; sed, sammomente la pladoj, kiuj estis sur la tablo fariĝis veraj pladoj je ordinara grandeco, la rostitaj kokidoj fariĝis veraj rostitaj kokidoj, la fiŝoj fariĝis bonaj grandaj fiŝoj, la boteletoj fariĝis grandaj boteloj plenaj de delikata vino, kaj la manĝilaroj fariĝis bonaj dikaj manĝilaroj el arĝento. Johan-Petro kaj lia edzino tuj trovis sin antaŭ bonega vespermanĝo, preparita por du personoj kaj el kiu kvar povis sate manĝi. Ili sidiĝis ĉe la tablo kaj bone manĝis, ĉar ili tre malsatis. La spicaĵoj estis perfektaj, kaj la kokidoj ĝuste rostitaj. Johan-Petro trinkis tri fojojn al la sano de lia Venta Moŝto, kaj tial ke la vino estis iom ebriiga, la muelisto kuŝiĝis kun kapo iom multepeza; li baldaŭ ekdormis kaj ronkis kvazaŭ kantor.

Klaŭdino kuŝiĝis ankaŭ; sed senĉese ŝi turnadis sin en la lito, ne povante dormi, tiel multe ŝi deziris ekvidi la taglumon por kuri al la laktistino, ŝia najbarino, kaj ra-

konti al ŝi tiun aventuron. Rondajn okulojn malfermis la najbarino, kiam ŝi aŭdis tiun rakonton. Ŝi multfoje ripetis, ĝemante, ke Klaŭdino estas feliĉega, ĉar ŝi ĝuas la favoron de lia Venta Moŝto kaj ĉar ŝi posedas la arĝentan bareleton.

Tuj kiam la muelistino foriris, la laktistino metis sian korbon sur sian kapon por porti kremon kaj buteron al la kastelo. Ŝi tre zorge rakontis la okazintaĵon al la kuiristo. La kuiristo rakontis la aferon al la ĉambristo, kaj la ĉambristo, helpante sian mastron por vestiĝi, rediris al li tion, kio okazis al Johan-Petro. La barono tuj elpensis projekton por ekkapti la arĝentan bareleton; tial li ekrajdis kaj iris al la muelejo.

Kiam lia barona Moŝto alvenis al la muelejo, Johan-Petro ĵus leviĝis, kaj Klaŭdino ne estis ankoraŭ reveninta, ĉar ŝi, elirinte el la domo de la laktistino, estis kurinta por rakonti la aventuron al sia alia najbarino la lavistino, al sia kunulino la edzino de l'arbohakisto, kaj al sia kuzino la bovin-gardistino.

— Johan-Petro, — diris la barono, — Sinjoro Vento, kiu estas mia amiko, diris

al mi hodiaŭ matene, ke li donis al vi arĝentan bareleton, en kiu estas magia kuirejo. Ĉu vi bezonas rostitajn meleagrojn en disfalanta kajuto? Pli bone estus, se vi riparigus vian domaĉon de la masonisto kaj ĉarpentisto, se vi aĉetus varmajn vestojn, robojn por via edzino, kaj ŝrankojn, tolaĵon, seĝojn por mebli vian pajlotegitan loĝejon, anstataŭ viaj disŝiritaj vestoj kaj vermeboritaj mebloj. Vendu al mi vian kuirejon. Mi donos al vi dek mil frankojn, per kiuj vi povos konstrui alian domon, aĉeti kampojn, brutaron, ĉevalojn; tiamaniere vi fariĝos riĉa bienulo.

— Via barona Moŝto, — respondis la muelisto, — kiam mi estos elspezinta miajn dek mil frankojn, tiam al mi nenio plu restos. Sed per mia bareleto mi havos nutraĵon certigitan por mia tuta vivado.

— Kiel, — diris la Sinjoro, — ĉu estas nenio la posedado de bela domo kaj de kultureblaj kampoj?

— Vere estas, — rediris Johan-Petro; — bienoj bone produktantaj pli valoras ol rostitaj kokidoj. Cetere, mia edzino riproĉis min pro tio, ke mi ne petis de Sinjoro Vento

dek mil frankojn; ĉar vi proponas al mi tiun sumon, mi akceptas la aferon.

— Tre bone, — diris la barono, — via edzino estas sprita virino. Jen mil frankoj, kiujn mi alportis. Mi pagos al vi la ceteron post kvin tagoj, kaj mi tuj skribos prome-

son por tio. Donu al mi vian arĝentan bareleton.

La muelisto donis la barelon, prenis la sakon da mil frankoj, kaj ĉar li ne sciis legi, li akceptis senkontrole la promeson skribitan de la kastelmastro. La barono ĵus eliris kun la arĝenta bareleto, kiam Klaŭdino reaperis. Johan-Petro rakontis al ŝi la belan kontrakton, kiun li ĵus faris. Tuj ŝi plore kriegis kaj forŝiris siajn harojn.

— Ha! Sankta Virga! — kriis ŝi, —
kial mi havas edzon, kiu lasas sin trompi,
kiel malsaĝulo? Malfeliĉa mi, kiu edziniĝis
je tia malspritulo!

Johan-Petro terure ekkoleris:

— Kaprica virino, — li diris, —ĉu vi
ne riproĉis min, ke mi ne petis dek mil
frankojn de Sinjoro Vento anstataŭ tiun ĉi
bareleton?

— Simplanima naivegulo, — respondis
la edzino, — mi ne sciis tiam kiom valoras
tiu mirinda barelo. Ĉu vi ne vidas, ke la
malgrandaj homoj lasis al ni teleraron kaj
manĝilarojn? Ĉiutage ili estus al ni don-
intaj bonajn arĝentajn kulerojn, kiujn ni
estus vendintaj al juvelisto. Kial oni deziras
havi bienojn, domon kaj brutaron? Ĉu ne
por manĝi rostitajn kokidojn? Ĉar ni havis
ilin, por kio taŭgis kuradi al kampoj kaj
brutaro? La kampoj estos eble ruinataj de
hajlo, kaj la bestoj mortos pro malsano.
Dume ni estis certaj, ke dank'al la bareleto
nenio mankos al ni. Sinjoro la barono mokis
vin. Li ne konas lian Ventan Moŝton; vin
li trompis, dirante ke li estas lia amiko; kaj
eble li ne pagos, post kvin tagoj, la naŭ
mil frankojn, kiujn al vi li promesis.

Johan-Petro ekkomprenis sian malsaĝaĵon. Anstataŭ konfesi ĝin, li ankoraŭ pli koleradis:

— Per viaj babiloj do, — li kriis, — la barono eksciis mian sekreton. Vi eliris hodiaŭ matene por disvastigi la aferon tra la tuta lando!

Anstataŭ konfesi sian kulpon, Klaŭdino duobligis siajn plendojn. Ŝi nomis sian edzon malspritulo; Johan-Petro nomis sian edzinon putraĵo, kaj ili tiom malpaciĝis, kiom ili povis, kiel faras la muelistoj kaj la muelistinoj; post tio ili paciĝis, ĉar entute la muelisto estis bona edzo kaj la muelistino, bona edzino.

V

Okazis tio, kion Klaudino estis antaŭvidinta. Posedante la sorĉan bareleton, la barono ne zorgis plu pri siaj promesoj. Kiam la muelisto alvenis al la kastelo por prezenti sian paperon, oni forpelis lin, dirante, ke li estas ofendulo, ĉar li petas monon de sia Sinjoro. Johan-Petro ricevis do nur mil frankojn anstataŭ dek-mil al li promesitajn. Liaj bedaŭroj kaj lia ĉagreno duobligis, kiam li sciiĝis, ke la mirinda barelo ĉiutage servas en la manĝoĉambro de l'kastelo, belegajn tagmanĝojn por tiom da personoj, kiom al la barono plaĉis inviti. La sinjoro ne bezonis plu kuiriston, kaj li forpermesis siajn kunhelpistojn. La malgrandaj homoj ĉiufoje renovigis la tablotukon, la telerojn, la pladojn kaj la arĝentaĵon. Kvankam tre avara, lia barona Moŝto regalis ofte siajn amikojn por, post tagmanĝo,

havi tiel alteprezajn manĝrestaĵojn, kaj baldaŭ li kolektis tiom da kuleroj kaj forkoj, ke li ne sciis plu kion fari el ili. Johan-Petro ĵuregis, ke li neniam lasos trompi sin per la proponoj de sia Sinjoro, kaj Klaŭdino promesis al si, ke neniam ŝi komunikos sekreton al siaj amikinaĉoj. Bedaŭrinde tiuj

sagaj decidoj ne riparis la estintajn malsagaĵojn.

Per la mil frankoj, kiujn ili ricevis, la muelisto kaj lia edzino iom rebonigis sian domon per la masonisto kaj la ĉarpentisto. Ili aĉetis kelkajn mastrumilojn kaj tre ŝparante la restaĵon, ili vivis dum unu jaro. En la fino de la jaro la tuta mono estis elspezita. Johan-Petro ne kuraĝis plu labori; Klaŭdino, nekonsolebla, ne zorgis plu pri sia kudrilo kaj sia birdkorto. La memoro pri la feliĉo, kiun tiuj malfeliĉaj geedzoj

perdis, venenis ilian vivon, kaj ili troviĝis pli mizeraĵ kaj pli premataj ol iam. Johan-Petro fine decidiĝis denove viziti lian Ventan Moŝton. Ĉar li volis meriti nenian riproĉon, li konsiliĝis kun sia edzino.

— En tiu fojo — diris al li Klaŭdino — vi devas alveni en la kavernon antaŭ la horo de l'tagmanĝo de sinjoro Vento. Tre zorgu ne rakonti viajn malsaĝaĵojn; diru al li, ke via Sinjoro forprenis perforte vian arĝentan bareleton. Se li demandos, kion vi deziras, tuj respondu, ke vi volas alian bareleton aŭ ion same mirindan.

La muelisto, bone admonita, ekvojiris tuj kiam tagiĝis, kun siaj najlaj ŝuoj, sia bastono kaj sia lana mantelo. Ĉar li sciis la vojon, li ne pasigis vane la tempon, kaj alvenis al la kaverno je la deka horo matene. Tamen la ĉielo malheliĝis per dikaj ruĝaj nuboj ĉe la horizonto. Fulmotondro prepariĝis. La spiritoj de la kaverno ĉiuj parolis kune. Sinjoro Vento petis pri siaj vojaĝaj vestoj kaj pretiĝis por eliri. Kiam li ekvidis la mueliston, li kriis al li per stentora voĉo:

— Johan-Petro, vi estas lerta por ĉiam alveni malĝustatempe. Mi devas post kvaronhoro esti meze de l'maro. Du ŝipoj estas

dronigotaj. Rapide forkuru aŭ alie mi ĵetas vin de l'supro de l'monto en la ebenaĵo.

— Sinjoro — respondis Johan-Petro — anstataŭ turmenti tiujn malfeliĉajn ŝipojn, kiuj nenion faris kontraŭ vi, aŭskultu min: mi estas malfeliĉa kaj persekutata. Sinjoro barono venis al mi kun siaj militistoj, kaj li forrabis de mi la bareleton arĝentan.

— Tio ne estas ebla — ekkriis Sinjoro Vento. — Se oni volus forrabi perforte la bareleton arĝentan, ĝi ŝvelus tiel dika, ke oni ne povus ĝin eligi tra la pordo, nek tra la fenestro. Vi do vendis ĝin aŭ donis ĝin volonte. Vi estas mensogulo aŭ fripono. Mi ne scias, kial mi ne rompas al vi la kapon.

Johan-Petro ĵetis sin teren sur ambaŭ genuoj.

— Pardonu al mi, sinjoro, — diris li, plorante. — Mi mensogis, ĉar mia edzino tion konsilis al mi. Mi treege sentas, ke mi meritas vian koleron.

— Nu, kion de mi vi volas?

— Mi volus alian mirindan bareleton.

— Oni donu do al li mian oran bareleton; sed tio estos mia lasta donaco. Tiu sentaŭgulo neniam revenu en mian kaver-

non. Se li tien remetos la piedojn, oni tuj tordu al li la kolon!

La spiritoj alportis beletan oran bareleton kaj vergeton. Johan-Petro metis la tuton sub sian brakon, kaj foriris kurante. Li apenaŭ trovis sin ekster la kaverno, kiam fulmotondro krevis. Li aŭdis lian Ventan

Moŝton super lia kapo pasantan, Flugante laŭ terura rapideco. La spiritoj de l'ventego akompanis la mueliston ĝis lia dometo, ridegante.

— Kiel li estas feliĉa, — ili diris, — kiel feliĉa posedi la oran bareleton!

— Jes, mi estas feliĉa, — ripetis Johan-Petro. — Ridu tiom, kiom vi volas; mi mokas vin.

Klaŭdino tute malpacience atendis sian

edzon. Kiam ŝi ekvidis lin revenantan, kun ora bareleto, ŝi aplaŭdis kaj ĝojege saltis.

— Jen ni estas riĉaj por la tuta nia vivo, ŝi diris. — Jam ne manĝilarojn arĝentajn ni tuj posedos, sed orajn kulerojn kaj forkojn. Ni vendos ilin, kaj per ilia prezo, ni povos aĉeti bienojn, domojn kaj kastelojn. Eĉ se lia barona Moŝto proponus al ni centmil monerojn, la barelon oran al li ni ne donos. Rapidu, Johan-Petro, rapidu frapi per la vergeto, ĉar mi ne preparis vespermanĝon, tiom da konfido mi havis al Sinjoro Vento.

Johan-Petro teren metis la bareleton,

kaj frapis grandan baton per la ora vergeto. La ŝtopilo de l'barelo malfermiĝis, kaj el ĝi eliris nigra fumo, kiu altiĝis ĝis la pla-

fono de la ĉambro. Tiu fumo aliformiĝis en homon. Johan-Petro kaj lia edzino ekdistingis kapon kaj korpon, sed kapon dikan kiel kukurbo, kun malbelegaj trajtoj, kaj korpon dikan kiel la trunko de kverko. La muelisto troviĝis kontraŭ grandegulo je ne ordinara forto kaj armita per bastono. Tuj kiam tiu grandegulo povis stariĝi sur siaj piedoj, li kuris al Johan-Petro, kaptis lin per unu mano je la kolumo de lia vesto, kaj per la alia mano fortege batis lian dorson je dudek kvin bastonbatoj tiel teruraj, ke la malfeliĉa homo kompatinde kriegis. Poste la grandegulo svenis fumen kaj reeniris la bareleton same kiel li estis el ĝi elirinta.

VI

La muelisto kaj lia edzino ne povis sin konsoli. Johan-Petro restis unu horon sur sia lito, ĝemante; Klaŭdino ploris maldolĉe, kaj Peĉjo kriis plenforte. La muelistino surmetis jam kufon por rakonti tiun malfeliĉan aventuron al sia najbarino la laktovendistino, kiam lia barona Moŝto preteriris, revenante el ĉasado, kun siaj ĉambristoj kaj ĉasservistoj. La dometon eniris la Sinjoro por sin sensoifigi.

— Kion mi vidas do tie? — diris li; — ĉu tiu ora bareleto estus nova donaco de Sinjoro Vento?

— Ĝuste, via Moŝto, — respondis Johan-Petro. — Mi ĵus alvenis kun mia mirinda barelo, kaj mi ne scias ankoraŭ kion ĝi enhavas.

— Estas necese, ke vi vendu ĝin al mi, amiko mia, diris la barono.

— Ne, ne, via Moŝto, — diris la muelisto, kun ruza ŝajno. — Sufiĉas ja ke mi vendis al vi mian arĝentan barelon. Mi ne refaros la saman eraron.

— Tamen, se mi proponus al vi pli fortan sumon ol la lastan fojon, dekdu mil monerojn, ekzemple?

— Ĝin mi ne donus al vi eĉ por dekkvin mil moneroj.

— Nu, mi proponas al vi dek ok mil.

— Dudek mil mi volas havi.

— Grandega estas la sumo; sed mi vin amas, kaj tiun forlason mi faros. Vi havas mil monerojn kontante, kaj por la cetero mi donos al vi skriban promeson.

— Ne, ne, via Moŝto, tion mi tro scias, kio okazas el viaj subskribitaj promesoj. Vi donos al mi kontante dudek mil monerojn en bona metalo, aŭ vi ne havos la oran bareleton, ĉar eĉ tiaokaze mi faras eble malbonan kontrakton.

La barono tiel timis preterlasi tiun okazon, ke li sendis speciale al la kastelo por peti dudek mil frankojn de sia intendantato. Post kvarono da horo oni alportis dudek sakojn tute plenaj je moneroj. Johan-Petro kontrolis la sumon, ordigis la sakojn en

ŝrankon, kaj enmetis la ŝlosilon en sian poŝon ; poste li fordonis la oran bareleton, kaj la Sinjoro foriris, kontentega pro sia akiraĵo.

Reveninte en la kastelon, lia barona Moŝto enŝlosis sin en sia ĉambro por provi la mirindan bareleton. Li frapis supren per la vergeto, kaj tuj eliris la fumo, prenante

formon de grandegulo, kaj la grandegulo donis dudek bastonajn batojn al la Sinjoro. La servistoj de lia barona Moŝto aŭdis lin kriegantan korŝire. Kiam ili alkuris, ili trovis sian majstron kuŝantan sur la kaheloj. La grandegulo jam reeniris en sian loĝejon, kaj oni sentis en la ĉambron nur malfortan odoron de fumo. Ĉar la Sinjoro havis lumbojn malpli malmolajn ol la muelisto, li restadis du tagojn en lito kun dolo-

roj; sed li ne volis fanfaronadi pri la bastonbatoj, kiujn li ricevis, tial al neniu li parolis pri sia aventuro. Li eĉ ŝajnigis esti tre kontenta, ke li posedas la oran bareleton.

La muelisto kaj lia edzino uzis utile siajn dudek mil monerojn. Ili aĉetis her-

bejojn kaj kampojn; ili faligis sian malbonan dometon kaj anstataŭe konstruigis belan farmdomon kun garbejoj, staloj, ĉevaloj kaj ŝafejo en kiu ili enmetis ŝafaron. Johan-Petro havis plugilservistojn, laboristojn de li salajratajn, knabon por maldormi en la muelejo. Anstataŭ grenon mueli por aliaj, li faris farunon per la greno, kiun li rikoltis. Klaŭdino aĉetis silkan robon por iri al la meso ĉiudimanĉe. Tuj, kiam Peĉjo

estis sufiĉe granda, lin oni sendis en la lernejon, kaj apenaŭ sesjara, li jam estis pli lerta ol liaj gepatroj. Tiuj bonaj geedzoj estus povintaj vivadi feliĉaj kaj trankvilaj sen la malboneco de sia Sinjoro. Lia barona Moŝto konservis kontraŭ ili venĝemon pro la bastonbatoj, kiujn li estis ricevinta kaj la dudek mil frankoj, kiujn li estis paginta. Li amuzis sin ellasante ĉasaĵon sur la bienojn de Johan-Petro, kaj pretekstante ĉason, li ruinigis la kampojn per siaj ĉevaloj, hundoj kaj ĉasservistoj. Vane, tre vane plendis la muelisto, oni ne aŭskultis lin kaj oni rekomencis la morgaŭan tagon.

Ian tagon la barono malpaciis kontraŭ alia sinjoro de la ĉirkaŭaĵo, kaj li volis militi kontraŭ li. Tion li pretekstis por trudi novan imposton al siaj vasaloj; Johan-Petron li premegis per impostoj, forprenis liajn plugilservistojn kaj liajn ĉevalojn por konduki la militistojn al batalo. La muelisto, kiam li vidis sin denove minacatan de la mizero, tiam memoris pri la promesoj de sinjorino Pluvo. Ne parolinte pri tio al sia edzino, li prenis siajn ŝuojn najlajn, sian bastonon kaj sian lanan mantelon, kaj foriris tre malproksimen ĝis kiam li trovis la

marbordon, kaj la groton de l'okcidento. Griza lumo vidiĝis en tiu groto, kies eniron vualis maldensa nebulo, kaj malsekeco gutetis tra ŝtonegoj. Tie spiritoj flirtis perflugiloj similaj al naĝiloj. Pasante, ili ĵetis akvon sur la nazon de Johan-Petro, kaj mallaŭte diris:

— Ni malsekigu, ni trempu tiun mal-

diskretulon. Boru lian mantelon. Piedvestojn liajn ni trafenetru!

Sed Johan-Petro relevis la kolumon de sia mantelo, kaj kuraĝe marŝis ĝis la fundo de l'groto. Tie li trovis sinjorinon Pluvon ĉirkaŭatan de grizaj nimfoj, konsumiĝantaj kaj malvarmumintaj kiel ŝi. Oni tiam estis en la mezo de la somero; tion profitis la pluvo por sin provizi. La spiritetoj alportis unu post alia la akvajn gutojn, kiujn la

suno estis forpreninta el la maro, de l'riveroj, la arbaroj, la marĉoj kaj de la herbetoj. Tiujn akvajn gutojn la nimfoj ricevis en orajn pokalojn kaj poste ĵetis ilin en grandan akvuĵon. Kiam sinjorino Pluvo ekvidis Johan-Petron, ŝi oscedis, poste purigis sian nazon, kaj, per plorema voĉo, diris:

— Kiu estas tiu teda persono, kiu venas ĝeni min en miaj okupadoj?

— Sinjorino, — respondis la muelisto, — mi estas Johan-Petro, ĉe kiu vi ripozis iom jam antaŭlonge. Vi promesis al mi, ke vi interesiĝos pri la sorto de mia infano. La malgranda Peĉjo estus baldaŭ sep-jara: mi do venas por peti de vi, ke vi faru ion por li. Tion li meritas pro sia saĝeco, ĉar li jam scias akurate legi.

— Kion vi volas, ke mi faru por li?

— Sinjorino, mi estas malriĉa vilaĝano, kiu nenian ideon havas. Mi nenion povas elpensi, sed mi konfidas al vi.

— Maldelikatulo vi! — diris sinjorino Pluvo, ternante, — vi venas malhelpi min, kaj vi ne scias eĉ kion vi volas! Necesas tamen, ke mi liberiĝu de tiu homo. Ĉar lia filo scias legi, oni donu al li mian grandan

kupran skatolon kun la vergeto kaj la libro orita ĉe la rando. Se la malgranda Petreto estas malpli malsprita ol lia patro, tio estas sufiĉa por fari lin riĉa.

La spiritoj alportis grandan kupran skatolon, vergeton kaj libron randoritan. Johan-Petro metis ĉion sub sian brakon, kaj forkuris.

VII

— Mia edzino, diris la muelisto, domon alvenante, spireganta, jen belega donaco, kiun faris al mi Sinjorino Pluvo. Al mi ŝi certigis, ke se nia Peĉjo estas malpli malspritema ol mi, sufiĉe estas en tio, por fari lin riĉa.

— Granda Dio! ekkriis Klaŭdino, vi do havis ankoraŭ sekreton, kiun vi ne diris al mi? Ĉu eble, ke vi estas ĝin konservinta tiel longe? Kio estas Sinjorino Pluvo? Kio estas tiu kupra skatolo? Sed tuj parolu do; mi pleje deziregas pri tiu sekreto sciigi.

Johan-Petro rakontis, ke li estas vizitita de Sinjorino Pluvo en la sama nokto, kiam venis lia Venta Moŝto, kaj ŝi estas al li promesinta fari bonon al Peĉjo; kiel li estas vizitinta ŝin en la « Groto de l'Okcidento », kaj kiel ŝi estas al li

donacinta la kupran skatolon, la verge-ton kaj la libron randoritan.

— Se nur, diris Klaŭdino tremante, nenia grandegulo ankaŭ estos en tiu skatolo! Se tio ĉi ankaŭ ne finos tiun fojon per bastonbatoj!

— Mia patrino, diris la malgranda Peĉjo, donu al mi la libron, mi tion vidos, kio estas interne skribita.

Peĉjo malfermis la libron oritan ĉe l'rando, kaj li legis tiujn ĉi vortojn skribitajn sur titolo: « *Dekdu komedioj, prezentitaj de mirindaj marionetoj de la kupra skatolo, kaj elpensitaj de Sinjorino Pluvo por la amuzo de l'knabetoj kaj de l'knabinetoj* ».

— Frapu, ne timante, per la vergeto, ekkriis Peĉjo; tiu ĉi skatolo estas teatro de marionetoj. — La muelisto metis la kupran skatolon sur la tablon, prenis la vergeton, kaj frapis sur la kovrilon. Tuj la mirinda skatolo malfermiĝis; la antaŭa fako renversiĝis, kaj oni ekvidis teatron fermitan per ruĝa kurteno. El kandletoj ekbruligitaj konsistis la lumigilaro. — Oni aŭdis la tri batojn anoncantajn, ke la komedio estas tuj komenciĝonta; la

tolkurteno leviĝis, kaj oni vidis belan ornamaĵon, kiu prezentis arbaron. Ligna marioneto, alta je kvin aŭ ses coloj, eliris el la kuliso, kaj ekfaris tiel ĝustajn gestojn, ke Peĉjo, tuj rekonis la unuan scenon de la komedio, kies parolojn li havis antaŭ la okuloj. Li postiris la tablon, kaj laŭte legis la rolon de l'aktoreto. Alia persono baldaŭ eniris, kaj Peĉjo, aliigante la tonon, ĝian rolon legis. Li tiamaniere deklamis la tutan unuan komedion, titolitan: « *Aventuroj de l'ensorĉisto Merlino* ». Je la lasta sceno, la malgrandaj lignaj aktoroj salutis la publikon; la kurteno falis, kaj la kupra skatolo tuj fermiĝis.

— Mia patro, diris Peĉjo, frapu denove sur la mirindan skatolon; ni sendube vidos la duan komedion, kiu estas titolita: « *Amindumadoj de kavaliro Jasmeno kaj de l'princino Eglantino* ». — Johan-Petro prenis la vergeton, kaj frapis sur la skatolon. La teatro denove malfermiĝis, kaj efektive, ekaperis la bela Eglantino, kun sia rozkolora robo. Peĉjo eldiris la rolojn, farante dolĉan voĉon, kiam la princino parolis, kaj basan voĉon, kiam

estis la vico de l'kavaliro. Post la dua komedio, la skatolo fermiĝis; sed Johan-Petro refrapis per la vergeto, kaj oni vidis la trian komedion, titolitan: « *La donacoj de la feino Muŝpiedeto* ». La muelisto kaj lia edzino maldormis ĝis noktomezo por rigardi la dekdu komediojn, kaj Peĉjo deklamis tiom da beletaj paroladoj, ke li estis iom raŭkiĝanta.

— Tiuj komedioj estas tre amuzaj, diris Johan-Petro; sed tiu teatro estas nur ludileto, kaj mi ne komprenas, kiel ĝi povos doni la riĉecon al Peĉjo.

— Tion mi komprenas, mi, diris Klaŭdino. Ĉiuj volos vidi nian mirindan teatron. Peĉjo iros en la kastelojn de l'cirkaŭaĵo, kun la kupra skatolo, la vergeto kaj la libro randorita. Li amuzos la infanojn de l'sinjoroj, oni lin regalos, li ricevos donacojn, kaj, kiu scias? eble, ian tagon, li edziĝos je ia princino Eglantino, kiel la kavaliro Jasmeno.

— Revadoj estas tiaj ideoj, murmuris Johan-Petro endormiĝante.

VIII

La morgaŭan tagon, je l'tagiĝo, Klaŭdino sian kufon surmetis, kaj eliris el la farmdomo por rakonti la novaĵon al sia najbarino la laktovendistino. Ŝi tiel bone miksis en sia parolado Sinjorinon Pluvon, la « Groton de l'Okcidento », kaj la nimfojn kun l'ensorĉisto Merlino kaj la princino Eglantino, ke la najbarino kredis ŝin freneza. Tamen la laktovendistino, portante sian kremon kaj buteron al la kastelo, tre zorgis rakonti la aventuron, kiel ŝi povis, al la kuiristo. La kuiristo parolis pri tio al la ĉambristo, kiu Sinjoron la baronon aliris. Johan-Petro vidis sian sinjoron alvenantan al la farmdomo.

— Mia amiko, diris la barono, mi ĵus renkontis en arbaro, ŝian Pluvan Moŝton, kiu estas amikino de mia edzino. Ŝi pa-

rolis kun mi pri kupra skatolo, en kiu estas teatro de marionetoj, kaj donis al mi la konsilon ĝin aĉeti de vi por amuzi miajn infanojn.

— Tiu mirinda skatolo ne apartenas al mi, respondis la muelisto. Ĝi estas donacita al mia filo Peĉjo.

— Nu, mi ĝin aĉetos de Peĉjo. Kiel vi bezonus teatron? Ĉu vi malŝparos vian tempon rigardante marionetojn anstataŭ labori? Cento da ŝildetoj (*) pli bone valoros por Peĉjo, ol ĉiuj pupoj el la mondo.

— Tia estas mia opinio, respondis Johan-Petro; sed mia edzino tro riproĉis min, ke mi vendis al vi la bareleton argentan. Mi nenion faros, ne konsiliĝinte kun ŝi.

Klaŭdino revenis hejmen, kaj unue la sinjoro proponis al ŝi por la magia teatro cent ŝildetojn, poste mil frankojn, kaj fine du mil; sed la muelistino volis nenion aŭdi. Sinjor' Barono tute koleris, dirante, ke liajn proponojn oni rifuzas por ĉagreni lin, kaj ke li tre bone

---

(*) Ŝildeto = malnova monero, valoranta ĉirkaŭ tri frankojn.

scios sin venĝi. Tiam alproksimiĝis Peĉjo; sian ĉapon deprenante, li salutis la baronon :

— Via Moŝto, li diris, la mirinda teatro al mi apartenas. Se vi tion permesos, kaj se ŝia Baronina Moŝto bonvolos min akcepti domen, mi portos mian teatron al la kastelo, kaj mi ludigos miajn aktorojn antaŭ viaj infanoj, tiel ofte, kiel vi deziros.

— Bone, diris la sinjoro, vi estas afabla knabo. Alportu vian teatron hodiaŭ vespere, post tagmanĝo, kaj mi donos ion al vi pro via peno.

Je l'vespero, Peĉjo la grandan kupran skatolon enmetis en puŝveturilon, kaj aliris la kastelon. Ŝia baronina Moŝto estis bela sinjorino aminda, disdonema kaj bona, kiu penadis kvietigi iom la humoron de sia edzo. Ŝi havis tri bele-tajn infanojn, filinon kaj du knabojn. Peĉjo estis mirinde akceptata. Oni lin karesis, oni donis al li kukojn, kaj la baronino enŝovis monon en lian manon. La unuan tagon, Peĉjo igis siajn marionetojn ludi nur la unuan komedion, kaj oni trovis ĝin tiel beleta, ke oni petis,

ke li revenu la morgaŭan tagon. La duan tagon, li montris la duan komedion, kaj tiel daŭrigis ĝis la dek-dua. Kiam tio ĉi estis finita, oni volis rekomenci. Peĉjo kutimis do aliri ĉiutage la kastelon; ĉiam li revenis al la farmdomo ricevinte

karesojn, kukojn kaj monon, kaj la mue-
listo, vidante sian filon ĉiuvespere reve-
nantan kun plenaj poŝoj, fine komprenis,
kion valoras la donaco de Sinjorino
Pluvo.

La knabineto de la baronino, kiu estis
samaĝa kiel Peĉjo, la komediojn de ma-
rionetoj amegis. Oni nomis ŝin Mar-

gareto. Ŝi havis la plej beletajn bluajn okulojn kaj la plej blondajn harojn el al mondo; sed ŝi estis saĝa, dolĉa kaj ĉiam bonhumora, kio pli valoras ol esti bela. Peĉjo multe ŝin amis, kaj fraŭlino Margareto havis ankaŭ amikecon al li.

— Vi estas feliĉega, Peĉjo, ĉar vi havas mirindan teatron. Sinjorino Pluvo ja donis al vi ludileton indan je princino.

— Fraŭlino, respondis Peĉjo, mi estas tre feliĉa, efektive posedi ion, kio plaĉas al vi, por ke mi povu ĝin al vi donaci. Se mia teatro estas inda je princino, vi trovos ĝin eble inda je vi, kaj tutkore mi ĝin al vi proponas.

Margareto deziregis akcepti la donacon kaj spite la baronino, kiu volis kontraŭstari al tio.

— Fraŭlino, reparolis Peĉjo, la teatro apartenas al vi. Jen la magia vergeto. Amuzu vin per la marionetoj tiom, kiom vi volos.

Kiam Johan-Petro sciigis, ke lia filo estis doninta la kupran skatolon, li ekkoleris.

— Ne koleru, mia patro, diris al li Peĉjo. Vere estas, ke mi donis la ska-

tolon kaj la vergeton, sed mi konservis la libron randoritan, kaj vi vidos, ke oni sendos morgaŭ peti pri mi, kiel kutime, por eldiri la komedion.

Efektive, la morgaŭan tagon, la servisto de l'kastelo venis peti pri Peĉjo kiel kutime, ĉar oni bezonis lin por paroligi la marionetojn. Post la komedio Margareto ekĝemis dirante :

— Mia kara Peĉjo, se vi ne donos al mi la libron oritan ĉe l'rando, via beleta donaco taŭgos neniel.

— Jen la libro, respondis Peĉjo, mi konservis ĝin por havi la plezuron montri mem al vi la scenon ; sed tial ke vi deziras ĝin, mi ĝin al vi donacas.

Johan-Petro terure koleris, sciigante, ke lia filo ne havas plu la libron randoritan, kaj nepre volis vergi lin. Sed Klaŭdino malhelpis al tio, forportante la infanon.

La morgaŭan tagon, la servisto de l' kastelo ne venis, kiel kutime.

— Min oni ne bezonas plu, diris Peĉjo, kaj oni forgesas min ; sed mi nenion bedaŭras, ĉar mi faris plezuron al fraŭlino Margareto.

IX

Margareto ne estis kulpa, ke Peĉjo ne venis plu al la kastelo. Si estis volinta, ke oni venigu lin por legi la komedion. La barono estis respondinta, ke pli bone estos, de la maljuna guvernisto de l'infanoj legigi la verketon, kaj ke la ĉeesto de Peĉjo ne estas tute necesa. Ĉar la

maljuna guvernistino surportis dikajn okulvitrojn, kiuj sian nazon pinĉis, ŝia voĉo estis elnaza kaj treniĝanta, kaj la tuta ĉarmo de l'sceno malaperis. La infanoj sopiris al Peĉjo, kaj Margareto bedaŭ-

regis estis petinta de li la libron oritan
ĉe l' rando.

Ian tagon, la filino de ia najbara sin-
jorino venis al la kastelo, kaj por amuzi
ŝin, oni faris prezentadon de l' mirinda
teatro. Tuj kiam ŝi estis sian admiron
kaj sian plezuron espriminta, Margareto
ekkriis :

— Mia kara amikino, tial ke plaĉas
al vi mia teatro, mi estas feliĉa povi ĝin
al vi donaci ; kunportu ĝin do ĉe vin.

La knabineto akceptis kaj karese kisis
sian amikino. Sed baldaŭ la infanoj
enuis, tial ke ili ne havas plu sian tea-
tron. Iliaj kutimaj ludoj ne plu amuzis
ilin, kaj ili oscedis de matene ĝis ves-
pere.

— Se nur, ili diris, Peĉjo estus tie ĉi,
li rakontus al ni la fabelon de l' kavaliro
Jasmeno kaj de la princino Eglantino.

Oni sendis peti pri Peĉjo.

— Miaj amikoj, li diris al la infanoj,
ne ĉagreniĝu. Vi bone faris, donante la
mirindan scenon ; neniam oni devas be-
daŭri grandaniman agon. Mi laboras apud
majstro ĉarpentisto, kaj mi tuj konstruos
mem al vi lignan teatron. Ĝi ne estos tiel

bela, kiel la alia, kaj la aktoretoj ne tiel bone ludos; sed mi penados memori pri la komedio de l' kavaliro Jasmeno, kaj mi povos ankaŭ deklami ĝin al vi, an-

stataŭante tion, kion mi estos forgesinta, per vortoj elpensitaj de mi.

Peĉjo iris serĉi siajn ĉarpentistajn ilojn. Li konstruis teatron kun kulisoj kaj lumigilaro; li pentris paperajn ornamaĵojn. Granda poto de konfitaĵoj, sur kiu ŝtonojn li desegnis, prezentis turon de fortikaĵo. Dum li laboris, sinjorino la baronino faris kaj vestis la aktorojn. La kavaliro Jasmeno havis belan blankan mantelon el atlaso, kaj la princino Eglantino silkan rozkoloran robon. Ĉiuj aliaj

personoj estis baldaŭ pretaj. Oni alligis al ili feran fadenon sur la supron de la kapo. En la ruĝa subŝtofo de ĉambrarobo oni altrancis la kurtenon de l' teatro. Oni ekbruligis la vakskandelojn. Peĉjo siajn aktorojn kolektis; poste li frapis la tri batojn, kaj la komedio komenciĝis.

La kavaliro Jasmeno kaj la princino Eglantino

(Triakta komedio por la marionetoj)

PERSONOJ DE LA KOMEDIO :

ARTUSO, reĝo de Anglujo (*basa voĉo*).

EGLANTINO, lia filino (*fluta voĉo*).

KRISTIANO, princo de Danujo (*akra voĉo*).

KAVALIRO JASMENO (*natura voĉo*).

PAKERETO, sekvantino de l' princino (*kapa voĉo*).

GULDENSTERNO, dana generalo (*malĝentila voĉo*).

Anglaj korteguloj kaj danaj militistoj.

La leono de la bestejo.

(La dana militistaro povas esti prezentata per dekduo da marionetoj, kies ferajn fadenojn oni tenas en unu mano.)

AKTO 1-a

La teatro prezentas la ĝardenon de l'palaco de Artuso, en Londono.

SCENO I

(Dum la tri unuaj scenoj, ĉar la princino nenian movon devas fari, oni povas alligi sin al najlo.)

Eglantino, Pakereto.

PAKERETO

Fraŭlino, kara princidino, ne turnu al mi tiamaniere vian dorson, mi petas. Rigardu min iom; mi estas Pakereto via, amikino via. Rakontu al mi viajn ĉagrenojn.... Vi ne respondas? De ok tagoj, kiujn vi pasigis en tiu ĝardeno, vi ne volis malfermi la buŝon eĉ por manĝi. Tio povas al vi fari malbonon, kaj mi ekvidas efektive palecon sur via vizaĝo. Vi estas do tre malĝoja, ke vi tiel longe silentas. Movu almenaŭ vian malgrandan fingron; oni vidu ĉu vi estas mortinta aŭ

vivanta. Hodiaŭ al kortego, alvenos via estonta edzo... Nu! kion vi diras? Ŝajnas al mi aŭdi vin ekĝemantan. Ĉu tiu edziniĝo vin ĉagrenas? La princo Kristiano estas tamen aminda landsinjoro. Li sendis al vi el Danujo belegajn donacojn, kaj ilin vi eĉ ne rigardis. Kiel tiu princo povus al vi malplaĉi, ĉar vi ne jam konas lin? Nu, fraŭlino, ne restu tiel senmova, kiel statuo. La reĝo, via patro, fine koleros, kaj vidante, ke vi ne volas plu moviĝi, li metos vin en ŝrankon. Jen li, kiu venas al ni. Li grandpaŝe marŝas. Mi forkuras, ĉar mi vidas laŭ la tremado de lia korpo, ke li koleras.

SCENO II

Eglantino, la reĝo Artuso.

LA REĜO

Nedanka filino, ĉu fine vi ĉesigos tiun obstinan silenton? Ĉu vi bonvolos moveton fari, kaj almenaŭ respondi al via patro? Diru al mi la kaŭzon de via ĉagreno. Parolu, mi aŭskultas vin.... Vi silentas? Tiu obstineco fariĝas netole-

rebla. Mia pacienco estas lacega. Atentu, filino mia; ne devigu min uzi mian aŭtoritaton, vi povus penti. La princo Kristiano alvenis el Danujo; li tuj venos por amindumi vin. Pretigu por ĝentile lin akcepti. Jen li, kiu alpaŝas. Pro amo al Dio, Eglantino, respondu al tio, kion al vi li diros.

SCENO III

La samaj, la princo Kristiano.

LA REĜO

Proksimiĝu, mia bofilo; mia filino estas tiel kontenta, kiel mi, vin vidi en Londono.

KRISTIANO, *salutante*

Nekomparebla principino, floro de Granda Britujo, per mia reĝa persono klinas sin antaŭ vi la tuta Danujo. Ĝis eterne la milito estas finita inter niaj ŝtatoj, kaj de nun, mia glavo eliĝos el glavingo nur por proklami vin en ĉiuj turniroj la plej bela el belulinoj, kiel mi estas la plej brava el kavaliroj. (*Li piruetas.*) *

(*) *Pirueti* : angle, to pirouette, — germane, sich im Kreise herumdrehen, — hispane, hacer piruetas, — france, pirouetter.

LA REGO, *mallaŭte al sia filino*

Salutu do, Eglantino. Respondu. (*Laŭte*)
Sinjoro Kristiano, mia filino estas tiel korduŝata pro via ĝentileco, ke ŝi ne kuraĝas respondi. Senkulpigu ŝian modestecon kaj ŝian malspertan. Lasu min sola momente kun ŝi; mi tuj malligos al ŝi la langon.

KRISTIANO

Tre volonte, sinjoro, mi baldaŭ revenos, kiam la lango de la nekomparebla Eglantino estos malligita. (*Li eliras piruetante multfoje.*)

SCENO IV

La reĝo, Eglantino.

LA REGO

Malfeliĉa infanino! Vi do volas konduki min al malespero? Vidu en kiun teruran embarason vi min enmetas. Se mi devos al princo de Danujo konfesi, ke mia filino kiel statuo fariĝis senmova, pri tio mi estos malsana pro honto. Vi meritis, ke oni enfermu vin en nigran malliberejon funde de la fortikaĵo, kun araneoj kaj milpiedoĵ. Sed antaŭe, mi volas, ke via edziniĝo fariĝu, kaj

mi tuj ordonos, ke vin oni prenu per la manoj por konduki vin al preĝejo. Se vi ne volas elparoli la « Jes », ĝin mi diros mem, kaj vi estos edzinigita per forto.

EGLANTINO, *surgenuante ĉe la piedoj de l'reĝo*

Ha ! via reĝa Moŝto, kompatu al via filino. Ne devigu min edziniĝi je tiu princo, kiun mi malamas, aŭ vi tuj vidos min mortantan antaŭ viaj okuloj.

LA REĜO

Jen estas do la kaŭzo de tiu obstina silento ? Kial vi malamas tiun junan princon ? Li ne estas tre malbela. Li diras mem, ke li havas kuraĝon kaj spriton.

EGLANTINO

Via reĝa Moŝto, mi trovas lin malbel-ega, kaj se li havus spriton kaj kuraĝon, tion li ne dirus mem. Ĉu vi ne rimarkis lian afektecon kaj liajn piruetojn ?

LA REĜO

La piruetoj neniel estas mallaŭdindaj, ĉar oni aplaŭdas ilin en « Opera ». Ĝi estas la signo de l' senĝeno, de l' ĉarmo kaj de bona edukiteco.

EGLANTINO

Fine, mia kara patro, se mi pruvos al vi klare, ke la juna princo nur estas malsaĝulo kaj fanfaronulo, ne devigu min edziniĝi je li. Sciigu cetere, ke la feinoj kontraŭstaras al tiu edziniĝo.

LA REGO

O ĉielo! Tio ĉi kaŝas misteron. Kio ni tuj fariĝos, se la feinoj enmiksiĝas en tio! Sed kiel vi pruvos, ke la princo estas malsaĝulo kaj fanfaronas?

EGLANTINO

Tio estas mia afero; venigu lin.

LA REGO, *alvokante*

Sinjoro Kristiano, alproksimiĝu. Mia filino deziras kun vi paroli. Sia lango estas feliĉe malligita.

SCENO V

La samaj, Kristiano.

EGLANTINO

Fama princo, antaŭ ol edziniĝi je vi, mi devas sciigi vin pri stranga fariĝo, kiu okazis en la momento de mia naskiĝo: min

tuŝis per la pinto de ŝia vergeto ia feino dirante, ke mi edziniĝos je kavaliro kapabla batali kun mi sprite, kaj kiu savos mian vivon en la tago de mia edziniĝa festo.

KRISTIANO

Ĉarma Eglantino, tiu antaŭdiro neniel timigas min. Vetbatalu ni kune per sprito. Miaj korteganoj diras, ke el ĝi mi estas knedita. Ĉu ia danĝero minacas vin? Mi estas preta por savi al vi la vivon. (*Li dancas kaj piruetas.*)

EGLANTINO

La feino donos al vi kredeble la okazon savi min. Pri la sprita vetbatalo, konsiderante la dezirojn de mia patro, mi plimalgrandigos ĝin, ĝis tute simpla provo. Mi proponos al vi enigmon por diveni. Se vi trovos la solvon, ni edziĝos kune; sed se vi ne divenos, nenio en la mondo povos min decidigi fariĝi via edzino. Al mi diru do, mi petas, kiu estas la sendaŭra floro, kies bonodoro estas senagrabla, kiam ĝi tute sola estas, sed kiu bonegan parfumon akiras, kiam oni ĝin enmetas inter aliaj floroj; ĝi samtempe pruntas specialan brilon al ĉio,

kio ĝin ĉirkaŭas. Bela kaj vana virino nur deziros tiun floron por sin ornami per ĝi; la pli saĝa plivole deziros havi la aliajn.

KRISTIANO

Aminda Eglantino, la botanikon mi ne konas; sed se vi lasos al mi malgrandan kvaronon da horo por pripensi promenante en la ĝardeno, ĉi tiun eksterordinaran floron mi certe trovos.

EGLANTINO

Promenu, Sinjoro; vian respondon mi atendos. (*Kristiano eliras dandante.*)

LA REĜO

Mia filino, kiel vi volas, ke la princo divenu, kia tiu floro estas? Tiom da floroj estas en mia ĝardeno, ke mi ne povus mem ĝin trovi.

EGLANTINO

Necese estas tamen, ke la princo divenu la enigmon se li volas edziĝi je mi; ĉar jen la lastaj paroloj de la feino: « Se Eglantino edziniĝos kun princo, kiu ne divenos l' enigmon, kaj kiu ne estos al ŝi savinta la vivon, ŝi estos aliigita en statuon. Mia kara

patro, vi jam vidis hodiaŭ matene, ke mi preskaŭ perdis la parolon ; tre zorgu ne ĉagreni la feinon, ĉar pleniĝus ŝia antaŭdiro.

LA REĜO

Ho ve ! Kia aventuro ! Se tamen oni vidus vin nur muta, oni povus konsoli sin pri tio ; sed statuon havi kiel filinon ! Tiu penso estas tute peniga. Mi sentas min premigata de doloro, kaj mi tuj provos plori en mian ĉambreton. (*Li eliras.*)

AKTO II-a

La teatro prezentas alian parton de l'ĝardenoj.

SCENO I

Eglantino, la kavaliro Jasmeno.

LA KAVALIRO

Kion mi sciiĝis, principino ? Hodiaŭ vi edziniĝas je fremdulo ? Vi estis al mi promesinta min elekti kiel edzon ; sed, ho ve ! mi nur estas malriĉa kavaliro, kaj vi volas esti reĝino de Danujo. Mi tre vidas, ke nenio por mi estas esperebla. Mi venas al

vi adiaŭdiri, kaj lastfoje rigardi vin; morgaŭ mi foriros al la sankta lando, kaj mi serĉos la morton en batalo kontraŭ la Turkoj.

EGLANTINO

Nedankulo, vi kuraĝas riproĉi min, kiam mi tiom penadas por forigi vian konkuranton! Anstataŭ iri Palestinlandon, plivole pensu mian manon meriti.

LA KAVALIRO

Kion mi devas entrepreni por tio, bela Eglantino? Ĉion mi farus. Mi trairus riveregojn naĝante, mi min ĵetus tra flamoj. Donu al mi leonojn por batali, serpentojn, drakojn por tranĉi per mia glavo.

EGLANTINO

Vi devos nur atendi la okazon savi al mi la vivon, kiel ordonis la feino. Vi devas teni vin trankvila; ne saltegi tiel super la arboj kaj bedoj de l' ĝardeno; esti diskreta, kaj pacience toleri la ĉeeston de via konkuranto.

LA KAVALIRO

He! ĉu mi povas, principino? Amo, ĵaluzo, maltrankvilo min igas saltegi super la arboj. Mi ne povas tion ne fari.

EGLANTINO

Saltegu do, se vi volas. Ĉiuj vian amon kaj vian ĵaluzon vidos; oni parolos pri tio kun mia patro; mi estos enfermata en la fortikaĵon, vi neniam estos mia edzo, kaj mi pro ĉagreno mortos.

LA KAVALIRO

Ha! nepardonebla malforteco estus al vi malobei, kara Eglantino. Mi iĝos prudenta por vin meriti. Vidu, mi jam ne saltas plu, kaj mi senmova staras sur miaj kruroj, kiel doktoro. La sola amo povas min aliigi tie!; sola amo kaj la espero, kiun al mi donas la ĉarmaj vortoj ĵus aŭditaj de mi. Permesu almenaŭ, ke mi surgenuu antaŭ vin, kaj kisu vian manon.

EGLANTINO

Ne, kavaliro. Tio ne estus konvena; cetero la galonoj de via mantelo sin alkroĉus al la brodaĵoj de mia robo; ilin ni ne povus plu malkroĉi, kaj oni vidus, ke vi genufleksis antaŭ mi. La malmodereco de via amo ne malplaĉas al mi. Adiaŭ, kavaliro, mi tuj iros ekĝemi en mian ĉambreton, ĉar mi sentas mian koron tre malkvieta. (*Si eliras.*)

SCENO II

*Jasmeno, Kristiano alvenas ĉasante
papilion.*

LA KAVALIRO, *aparte*

Kiu estas tiu nekonatulo, papilion ĉasanta? Lin observu ni, nenion dirante.

KRISTIANO

Jen ĝi haltinta sur floro. — Estas tulipo. — Sperta kredeble estas papilio. — Mi diros al la principino, ke ŝia mistera floro estas tulipo. — Sed jen kortega persono.

LA KAVALIRO, *proksimiĝante*

Vi estas eble fremdulo, sinjoro?

KRISTIANO

Jes, sinjoro, mi estas ĉevalestro de l' princo de Danujo, kaj ĉarmita konatiĝi kun vi. Mi amuzis min pripensante pri ia enigmo, kiun vi povos eble min helpi por diveni: kiu estas la floro, kies ĉarmo duobl-iĝas, kiam ĝi estas akompanata de aliaj malpli brilaj floroj? Bela kaj vana virino deziras posedi ĝin plivole ol ĝiajn najbarajn;

sed saĝa virino prefere deziros la aliajn, kiu estas daŭraj.

LA KAVALIRO

Ĝi kredeble estas la juneco, sinjoro. Ĝia brilo duobligas, kiam la talentoj kaj la virtoj ĝin akompanas. Ĝi pasas, kaj la aliaj floroj restas. Vana virino econ alian ne deziras; saĝa persono pli amos la talentojn kaj virtojn, kiuj postvivas la junecon.

KRISTIANO

Grandan dankon, sinjoro. Vi estas prava. Tio estas ĝuste. Mi tuj aliros la reĝon kaj la principinon. Kia feliĉo! Mi divenis la enigmon. Ho! kiel feliĉe estas por dana princo havi spriton. (*Li eliras piruetante.*)

SCENO III

LA KAVALIRO, *sola*

Kion li diras? — Aliri la principinon! — diveni la enigmon! — Granda Dio! Ĉu mi estus doninta armilojn kontraŭ mi mem? Ĉu tiu nekonatulo estus la princo de Danujo? Ha! nenio restus al mi por fari se ne droni. La ĵaluzo ŝiras mian koron. Malgraŭ

miaj promesoj al la bela Eglantino, mi ne povas kaŝi la frenezigojn de mia pasio. Ĝi estas terura turmentego. (*Li saltas super la arboj kaj la florĝardenoj.*) Mi ne kontraŭbatalas plu. Min instigas amo fari mil malsaĝaĵojn. Nu, rapidegu ni serĉi la principinon, kaj antaŭiru nian konkuranton, se ĝustatempe ankoraŭ estas. (*Li eliras.*)

AKTO III-a

La ornamajo prezentas la fortikaĵon.

SCENO I

La Reĝo kaj multaj korteguloj; la princo Kristiano kaj la kavaliro Jasmino, supre de la fortikaĵo; Eglantino, malsupre de la turo.

EGLANTINO

Kio estos al mi, Dio mia? La princo de Danujo divenis jam la enigmon. Nenio ja mankas al li, se ne mian vivon savi, por fariĝi mia edzo. La feino venis en mian ĉambreton min trovi, kaj diris al mi, ke mi nenion timu; sed, se ŝia intenco estas igi

min edziniĝi je tiu Kristiano, kiun mi ne amas, mi estos la plej malfeliĉa el la reĝinoj. Mi neniam konsentos. Mi pli amus statuo fariĝi.

LA REĜO, *supre de la turo*

Admiru, mia bofilo, la vidaĵon rigardeblan de l' supro de tiu ĉi turo. Vidu tiujn ebenaĵojn, kiuj longe vastiĝas, la maron, kiun oni ekvidas je l' horizonto. Ĉu tio ne estas tre beleta?

KRISTIANO

Belega, via reĝa Moŝto. La tranĉa aero, kiun oni enspiras tie ĉi donos apetiton al ni por la edziĝmanĝo. Ni tuj amuzos nin divenante aliajn enigmojn, ĉar mi estas tre lerta je tiu ludo.

EGLANTINO

O ĉielo! mi vidas la kavaliron sin agitantan tie supre, kiel malsaĝulo. Li tuj agos nesingardeme. La feino min forlasas. Ha! malfeliĉa Eglantino, nenio plu restas al vi, se ne morti.

SCENO II

La samaj, Pakereto, kurante.

PAKERETO

Fraŭlino, rapidegu, la leono de l' bestejo sian kaĝon rompis. Ĝi alkuras niaflanken. Ĝi tuj vin manĝegos, se vi ne forkuros. (*Ŝi forkuras.*)

EGLANTINO

Helpon! helpon! la leono rompis sian kaĝon. Jen ĝi, kiu venas al mi. Perdata mi! Ĝi tuj manĝegos min. Helpon! mia kara patro.

LA REĜO, supre de l'turo

Atendu iom, mia filino, mi tuj malsupreniros kun miaj militistoj, kaj la leonon ni mortigos.

EGLANTINO

Ho ve! mia patro, kvaronon da horo vi bezonas por malsupreniri, kaj la leono estas je du paŝoj. Li havos sufiĉan tempon por min manĝi. Saltu malsupren de l' turo, aŭ mi estas mortonta.

LA REGO

Mia malfeliĉa filino, mi ne estas plu sufiĉe vigla por salti malsupren de murego alta je ducent futoj.

EGLANTINO

Sinjoro Kristiano, jen la okazo savi al mi la vivon. Saltu, saltu malsupren de la fortikaĵo.

KRISTIANO

Fraŭlino, konsideru, ke se mi saltos, mi rompos al mi brakojn kaj krurojn almenaŭ, kaj kiel mi povos mortigi la leonon per rompitaĵoj kaj kruroj?

EGLANTINO

Kaj vi, kavaliro, mia kara Jasmeno, mia amiko de infaneco, ĉu vi lasos min manĝotan de tiu terura leono? Aŭskultu ĝiajn blekojn. Jen ĝi, jen ĝi. (*La leono blekas en la kuliso, kaj alvenas sur la scenejon saltegante.*)

LA KAVALIRO *de supre de l'turo*

Trankviliĝu, principino, mi rapidegas al via helpo ; eĉ se mi devus ostojn miajn rompi. (*Li saltas malsupren de l'turo, al-kuras al leono, kaj ĝin mortigas.*)

EGLANTINO

Vi savis al mi la vivon, kavaliro, vi meritas esti mia edzo. Tamen, ho ve! kiel bedaŭrinde estas, ke la princo de Danujo divenis la enigmon!

LA KAVALIRO

Mi, ĝin divenis. Mi ĵus donis al li la solvon.

EGLANTINO

Ha! kiel mi estas feliĉa! La feino ne trompis min. Vi tuj estos mia edzo. Nun, kavaliro, vi povas teren surgenui, kaj, se via mantelo alkroĉiĝos al mia robo, negrava tio estas.

KRISTIANO

Ne estos direble, ke la kuraĝo de l' kavaliro Jasmeno mian superis. Ĉar li saltis, mi pretendas ankaŭ salti. (*Li saltas kaj restas kuŝanta senmove, malsupre de la turo.*)

LA REĜO

O bedaŭrinda okazo! La princo rompis al si la kapon, kaj mi tre timas, ke oni ne povu ripari ĝin. Kvankam oni vidas ofte patrojn edzigantajn siajn filinojn je homoj

senkapaj, ne estus prudente ilin imiti. Sed mi ekvidas militistaron antaŭenirantan. Ĝi estas la Danoj, kiuj alvenas por venĝi la morton de sia princo. Ho ve! ili havos la tempon ruinigi mian reĝolandon, antaŭ ol mi estos malsuprenirinta de l' turo. Mi jam aŭdas ilian trumpeton sonorantan por atako. (*Oni aŭdas la trumpeton.*)

LA KAVALIRO JASMENO

Mi estas preta por ilin batali, via reĝa Moŝto, kaj mi repuŝos ilin per grandaj piedbatoj ĝis ilia patrujo.

SCENO III

La samaj, la generalo Guldensterno, antaŭiranta la Danojn.

GULDENSTERNO

Nian princon al ni redonu, se ne ni tuj bruligos la urbon, kaj tranĉos la kolon al ĉiuj loĝantoj.

LA KAVALIRO

Jen li estas, via princo; forportu lin, kaj liberigu nin de via ĉeesto.

GULDENSTERNO

Mi ne akceptos tiun princon. Mi volas Kristianon bone starantan, kun tuta kapo ne trafendita. Ĉar vi rompis nian regnestron, alian al ni vi pagos.

LA KAVALIRO

Li mem rompis al si vole la kapon. Eliru tuj el Anglujo, fremda kanajlo, aŭ ni...

GULDENSTERNO

Militistoj! tiun kavaliron frapu. Ĉirkaŭu lin, elbatu lin. Vivu Danujo! Venĝon! venĝon! Rabadu ni la urbon Londonon.

LA KAVALIRO JASMENO

Vin malhelpos mi. Vivu Anglujo! (*Li antaŭensaltas al Danoj, kaj dispelas ilin per grandaj piedbatoj.*) Via reĝa Moŝto, jen via reĝolando liberigita de l' malamikoj.

LA REĜO, *supre de l'turo*

Brava Jasmeno, vi meritis mian filinon, ŝin al vi mi donas. Tuj kiam mi estos mal-suprenirinta, mi vin edzigos, kaj vi estos mia heredonto. Sed mi tre timas, ke Danujo militu terure kontraŭ mi.

EGLANTINO

Ne, mia patro, milito ne okazos ; ĉar jen la komedio finita. La kurteno tuj falos, la vakskandeloj ekestingiĝas ; nur apenaŭ restas al ni la tempo por saluti la publikon, petante, ke ĝi pardonu al ni ĉiujn malspritaĵojn, kiujn ni ĵus diris.

X

Malmulte da tagoj post la prezentado de la komedio, la infanoj de Sinjor' la barono promenis kun sia maljuna guvernistino. La bona sinjorino sidis sur la herbo por legi romanon dum la infanoj ludis kaj kuris en herbejo. Por okupi sin, la guvernistino surmetis siajn okulvitrojn kaj eltiris el sia poŝo gazeton kies felietonon ŝi legis kun plej granda atento kaj plej viva intereso. Tiu felietono estis la okcent tridek sesa ĉapitro de dika romano, komencita de tri jaroj ĉirkaŭe, kaj, ĉar la romano pluiris kaj ĉiam restis sur la sama punkto, la bona guvernistino ekdormis profunde. Dume la du knaboj suprenrampis sur la arbojn por deŝiri pomojn, kaj la malgranda Margareto iris ĝis la rando de la herbejo, florojn serĉante. Ŝi tiel alvenis al bordo de rivereto fluanta inter grandaj herboj. Sur la alia flanko de dorna

branĉobarilo, estis vojeto sur kiu Peĉjo pasis revenante de l' vilaĝo. Subite li haltis aŭdante terurajn kriojn: Margareto helpon petis.

— Ho! kiel mi timas! diris ŝi. Jen dika serpento, kiu sin ŝovas sur herbo. Ĝi alproksimiĝas al mi por min mordi. Miaj fratoj, Sinjorino Guvernistino, alvenu por min helpi. Ho ve! ili ne aŭdas min. Mi tuj eble mortos.

Peĉjo trairis la dornan branĉobarilon kaj alkuris en la herbejon.

— Ne timu, fraŭlino, li diris; kion vi vidas, tio ne estas serpento. Ĝi estas vipreto, kiu ne mordos se vi ne ĝin tuŝos; sed por trankviligi vin mi tuj ĝin mortigos.

Per la kalkanumo de sia ligna ŝuo, Peĉjo premegis la kapon de la vipero.

— Kiel vi estas kuraĝa! diris al li Margareto. Venu kun mi al kastelo; mi volas diri al mia patrino, ke vi savis al mi la vivon.

— Granda merito ne estas en tio, kion mi faris, fraŭlino. Mi estas devigata iri ĉe mian majstron ĉarpentiston; sed mi iros vidi vin al kastelo en alia momento.

— Iru labori, mia amiko, respondis Mar-

gareto. Vian belan agon mi ne forgesos. Ni kisu nin, ĉar mi plezure vidas, ke vi ne estas hodiaŭ tro makulita.

Peĉjo kisis la knabineton sur la du van-
gojn, kaj Margareto diris al li, kison lian
redonante: « Se la sankta Virgulino preĝojn
miajn aŭskultos, vi estos mia Jasmeno, kaj
mi estos via Eglantino.

La morgaŭan tagon, la baronino sinjor-
ino alvenis al la farmdomo. Ŝi kisis ankaŭ
Peĉjon, kaj donis al li skatolon plenan de
iloj de ĉarpentisto, kun dekduo da libroj
binditaj per marokeno, el kiuj estis ver-
koj pri la geometrio, historio de l' antikvaj
tempoj, kaj alia pri Francuja historio de
Faramondo ĝis la reĝo Roberto. Poste ŝi
donis al Klaŭdino monujon bone provizitan,
dirante al ŝi, ke ŝi uzu tiun monon por
instruigi ŝian filon. Peĉjo, tutdanka, malfer-
mis la librojn, post la eliro de la baronino,
kaj rapidis studi, por fariĝi baldaŭ tiel lerta,
kiel li estas kuraĝa. Post ses monatoj, li
sciis parkere ĉion, kio estas en liaj libroj; la
baronino donis al li aliajn, kiujn li legis di-
ligente. Li estis baldaŭ kapabla instrui eĉ la
lernejestron de l' vilaĝo, kaj ĉiuvespere an-

taŭ ol endormiĝi, li aldonis tiun frazeton al siaj preĝoj:

— Sankta Petro, mia patrono, preĝu la sanktan Virgulinon, ke ŝi plenumu la dezirojn de la aminda Margareto; faru, ke ian tagon, mi estu ŝia kavaliro Jasmeno, kaj ŝi fariĝu mia Eglantino.

XI

Ian vesperon, Johan-Petro kaj lia edzino kviete sidis hejme apud la fajro en tutfermita ĉambro. La eksteraj fenestraj tabuloj estis fermitaj, kaj la fenestroj kovritaj per tapiŝoj. Duobla pordo estis ĉe la ĉambro, kaj duobla pordo ĉe la antaŭĉambro; tial oni ne sentis eĉ la plej malfortan aerblovon.

La muelisto kaj lia edzino ĝojis pro la bon-eco de Sinjorino la baronino, kaj ili ĝuis sian facilan estadon kun tiom pli da plezuro,

ke oni aŭdis la venton ekstere muĝantan. La spiritoj ne trovis eĉ plej malgrandan truon por eniĝi en la farmdomon. Tamen, tial ke ŝi kiel eble plej aŭskultis, Klaŭdino kredis iliajn voĉojn distingi:

— Nedanka Johan-Petro, ili diris, ĉion vi ŝuldas al ni, kaj rifuĝejon al ni vi rifuzas. Neniaj rompitaĵoj vitraĵoj, neniaj fendoj tra kiuj ni povas ĝemi kaj zumi ! Ni povas apenaŭ fajfeti tra la truo de l' seruro.

— Ĉu lia venta Moŝto intencas ankoraŭ foje ĉe nin eniĝi ? ekkriis Johan-Petro iom timigata.

— Ne tre granda estus la malbono, diris Klaŭdino. Se tia deziro venas al li, ni lasu lin fari. Eble ni trovos en tio tiel bonan profiton, kiel la unuan fojon.

Tiel parolante, Klaŭdino malfermis ĉiujn pordojn. Sammomente, lia venta Moŝto aperis, kaj antaŭensaltis en la ĉambron, turniĝadante. La treniĝo de lia mantelo, ĝis la plafono altiĝis, kaj liaj du grandajflugiloj plenigis la duonon de l' ĉambro.

— Ho ! diris li per sia malĝentila voĉo, estas tie ĉi ŝanĝo. Vi riciĝis do, malgraŭ viaj malsaĝaĵoj, majstro Johan-Petro. Vi estas kiel markizo. Apogseĝon donu al mi,

por ke mi ripozu sur viaj kusenoj, via muelista Moŝto.

Sinjoro Vento tiel forte ridegis, ke la vitraĵoj tremis, kaj la malgranda Peĉjo subite vekigis.

— Vere! diris Sinjoro Vento, oni tre agrable sidas sur tiu ĉi apogseĝo. Vi estas honesta viro, Johan-Petro. Mi pardonas viajn kulpojn, kaj dankas vin pro via bona akcepto; sed ĉar vi estas riĉa, nenion al vi mi donos. Adiaŭ, amiko.

Tuj kiam la venta Moŝto pretigis por forflugi, Peĉjo, kiu glitis malsupren de sia lito

fermis subite la kvar pordojn de l' ĉambro kaj de l' vestiblo. Oni tuj vidis Sinjoron Vento ŝanceliĝantan sur liaj piedoj, kaj falantan sur la apogseĝon. Liaj dikaj vangoj

malŝvelis, milmaniere sulkiĝante. Lia larĝa brusto plimallargiĝis; lia korpo malfortiĝis iom post iom, kaj liajflugiloj fariĝis pli malgrandaj ol tiuj de franka pasero. Li volis kii, sed lia gorĝo nur elĵetis sonon malfortan kaj vualitan, kvazaŭ li havus voĉoseniĝon.

— Miaj amikoj, li diris, ne min detenu. Tio estus abomena ŝerco. Aeron al mi donu. Mi sufokiĝas; malfermu kompate la fenestron! Vi ne volas min mortigi.

— Vento ne mortas, diris Peĉjo. Ni konservos nur vin mallibera, kaj por eliri, vi devos kun ni kapitulaci.

— Bonaj homoj, aldonis Sinjoro Vento, kion do vi volas de mi?

— Mi bezonas multe da mono, diris Johan-Petro.

— Ni volas, diris Klaŭdino, kompens-aĵon pro la bastonbatoj, kiujn donis al ni la grandegulo enfermita en la ora bareleto.

— Mi, diris Peĉjo, mi volas fariĝi kavaliro aŭ barono!

— Malfeliĉa, nesingarda, freneza mi! murmuris Sinjoro Vento, ĉar mi venis en tiun domon. Miaj amikoj, mi donos al vi monon kaj magian bareleton; sed nur la reĝo faras kavalirojn kaj baronojn. Lasu min foriri.

— Vi ne eliros, ekkriis Klaŭdino; Peĉjo estas prava. Vi devas kapitulaci kun ni.

Lia venta Moŝto malespere penadis eliri ; sed Johan-Petro, Klaŭdino kaj Peĉjo sur lin ekblovis, kaj li troviĝis tiel malforta, ke li ne povis kontraŭbatali. Oni igis lin flugi de unu al la alia flanko de l' ĉambro, kiel plumon, tiom li estis fariĝinta maldika kaj malpeza. Oni tiamaniere puŝis lin en tute fermitan ĉambreton, kun du pordoj kaj nenia fenestro, kaj tie enŝlosis lin.

Tuj kiam Johan-Petro estis fortirinta la ŝlosilon de la ĉambreto, kaj ŝtopinta la truon de l' seruro per mastiko, la ekstera bruo ĉesis. La ventego senigita je vento subite kvietiĝis: la nuboj ne povis plu kuri; la folioj de l' arboj ne moviĝis plu, kaj laflugiloj de l'muelilo haltis.

XII

La muelisto, lia edzino kaj la malgranda Peĉjo konsiliĝis inter si, por scii kiamaniere ili eltiros el sinjoro Vento grandan prezon, kiam ili aŭdis la pluvon gutetantan, kaj la voĉojn de l' spiritoj mallaŭte paroletantaj sur la tegmento:

— Nedanka Johan-Petro, diris tiuj voĉoj. Mi riĉigis vin, kaj vi rifuzas al mi la enirpermeson ĉe vin. Ni glitas sur la ardezoj, ni fluas de l' gutujo en la rivereton. Nenia plu rompita vitraĵo, nenia truo en la muro! Ni ne povas plu malsekigi viajn meblojn, nek salti en vian ĉambron. Vane ni falas po miloj, gutetoj, gutetoj, gutetoj.

— Ĉu sinjorino Pluvo estus preta por reveni? diris la muelisto.

— Malfermu ni tuj al ŝi la fenestron, ek-kriis Klaŭdino.

Tuj kiam la fenestro estis malfermata, sinjorino Pluvo eniris. Larmaj ondegoj el-

fluis el ŝiaj okuloj ; ŝiaj vestoj estis pli malsekaj ol dum ŝia unua vizito, kaj ŝia nazo pli ŝvelata de la nazkataro.

— Kio okazis do tie ĉi ? diris ŝi per ploranta voĉo. Donu al mi bonan seĝegon, Johan-Petro, por ke mi povu oscedi, kaj iom enui en tiu beleta loĝejo. Mi feliĉigis vin, kiel mi vidas. El la kupra skatolo kaj la libro randorita eltiris profiton Peĉjo. Ĉar vi ne bezonas plu min, mi bonfaros ĉe aliaj. Adiaŭ miaj amikoj.

Ŝi estis tuj glitonta tra la fenestro, kiam Klaŭdino subite fermis la eksterajn fenestrajn kaj la duoblajn kurtenojn. Tuj, sinjorino Pluvo eksvenis sur sia seĝego.

Ŝiaj larmoj ĉesis flui; malŝvelis ŝia nazo, ŝiaj vestoj sekiĝis; ŝia fizionomio fariĝis ridetanta, kaj ŝia vizaĝo ŝajnis preskaŭ kolera.

— O malespero! ekkriis ŝi per voĉo malpli treniĝanta, jen mi kaptita! Miaj amikoj, ne min mortigu, ne min enfermu en tiun varmejon. Mi sekiĝas! helpon! malfermu kompatе la fenestron.

— Pluvo ne povas morti, diris Peĉjo. Ne paginte vian liberiĝon vi ne eliros.

— Pagi, mia Dio! kaj kion vi volas, ke mi pagu? Rapidu paroli. Mi ne povas plu. Se vi ne redonos al mi konsumiĝon mian, miajn larmojn, enuon, kaj nazkataron, mi tuj havos nervatakon.

— Estus negrava, diris Johan-Petro. Glason da akvo mi ĵetus sur vian vizaĝon, kiel mi faras, kiam mia edzino eksvenas. Vi devas kapitulaci kun ni. Mi volas monon; Klaŭdino magian donacon petas, kaj Peĉjo deziras nobelecajn titolojn.

— Vi havos monon kaj magian donacon: sed Peĉjo fariĝos barono nur se li distingiĝos per rimarkindaj agoj. Lasu min foriri. O freneza, nekonscia mi ĉar mi falis en tiun kaptilon!

SinJORINO Pluvo ploregis kaj almetis la manon al siaj okuloj por tie serĉi larmon; sed ne unu akva guto eĉ volis elflui. Si provis lastan penadon por foriri; sed Johan-Petro sin armis per pluvombrelo, Klaŭdino per pelvo, kaj Peĉjo sur ŝian nazon ĵetis

tukon per fajro varmigitan. Si falis sveninta sur la tapiŝon de la kameno. Tiam Klaŭdino prenis SinJORINON Pluvo mezen de l' korpo, kaj ĵetis ŝin en ŝtonlavujon. Oni aŭdis ŝin fluantan en la plumban defluilon kaj falantan sur la fundon de l' pluvakvujo, kies kovrilon zorge fermis Johan-Petro, ŝargante ĝin per peza pavimo.

Samtempe la riveretoj ĉesis ekstere bru-
eti; la gutujo malpleniĝis; la folioj de l' ar-
boj sekiĝis; la tero ensorbis la falintan
akvon; la ĉielo deprenis sian nuban man-
telson, por surmeti sian veston, semitan je
steloj, kaj la brila luno malproksimen ĵetis
siajn radiojn al la ebenaĵo.

XIII

En tiu tempo, Guilelmo, duko de Normanlando, entreprenis al militi Anglujon. Li kolektis sian tutan militistaron, kaj sub siajn standardojn alvokis ĉiulandajn land-sinjorojn, kiuj volas partopreni en la milito. Lia barona Moŝto, kiu enuis en sia kastelo, decidis foriri. Li iris en Caen' on, apud la dukon Guilelmo. La militistaro enŝipiĝis en kvanton da ŝipetoj, kaj iris Anglujon al-bordiĝi. La princo Haroldo, estro de la Angloj, kolektis militistojn en Londono, kaj antaŭeniris al Guilelmo por defendi sian reĝolandon.

Sia baronina Moŝto tre maltrankviliĝis pri sia edzo, el kiu sciiĝojn ŝi ne ricevis. La infanoj ne kuraĝis plu ludi kune, vidante la ĉagrenon de sia patrino, kaj fraŭlino Margareto ploris pripensante pri la danĝeroj sian patron minacantaj.

Ian tagon, Peĉjo la kastelon alvenis, kaj li trovis ilin ĉiujn konsternaj.

— Ne malĝoju, via baronina Moŝto, diris li, kaj vi, mia kara Margareto, viŝu viajn larmojn. Post unu horo, vi sciigos pri lia barona Moŝto.

Peĉjo alkuris al la farmdomo, kaj eniris en la malliberejon de sinjoro Vento. Li trovis lin kuŝantan sur kanapo, tute senmovan, kaj tiel kuntiriĝintan, ke oni distingis apenaŭ lian korpon inter la faldoj de liaj vestoj.

— Leviĝu, Sinjoro Vento, diris Peĉjo. Mi devas al vi doni gravan komision. Ĉu vi ne estus kontenta, vin iom aerumi, kaj libere kuri super la maro?

— Jes, sendube, respondis la Vento, mi estus tre kontenta, ĉar mi konsumiĝas, en tiu malbelega malliberejo.

— Nu! mi donos al vi la liberecon dum unu horo; sed vi devas al mi promesi, ke vi revenos, gravan komision plenuminte.

— Kian komision? Rapidu paroli, kaj malfermu la pordon. Rapidu ni. Mi estas preta por foriri.

— Momenton! reparolis Peĉjo. Oni ne foriras tiel. Etendu vian manon unue al tiu

krucifikso, kaj ĵuru, ke post unu horo vi revenos, per la korpo de nia Sinjoro Jesu-Kristo, per la sankta Virgulino, lia patrino, kaj per la Ĉiopovo, via kreinto kaj la mia.

— Kaj por kio ĵuri per ĉiuj tiuj sanktaj aferoj?

— Se vi ne ĵuros, la pordon mi ne malfermos.

Sinjoro Vento sian manon etendis sur la krucifikson, kaj elparolis la ĵuron.

— Nun, diris Peĉjo, iru Anglujon; flugu senhalte ĝis la tendaro de l' duko Guilelmo. Tion rigardu, kio okazas, alportu al mi sciigojn pri lia barona Moŝto. Vi ne bezonas pli ol unu horo por tio; sed mi konsentas al vi kvaronon pluan por iom vagi.

Peĉjo malfermis la pordon; sinjoro Vento enspiregis aeron; lia brusto tuj ŝvelis kiel aerostato. Li malfaldis siajn grandajn flugilojn kaj forflugis super la arboj kaj sonorilejoj kun terura siblo. Li jam foriris de unu horo kaj kvarono, kiam Peĉjo vidis lin revenantan.

Ho! diris Sinjoro Vento, kian belan promenon mi ĵus faris! Mi treege min amuzis. La du militistaroj batalis unu la alian apud Hastings'a ebenaĵo. La duko Guilelmo ven-

kis. Haroldo estas mortigita. La Normanoj marŝas al Londono. Sinjoro la barono bone fartas; li kuraĝe kondukis, kaj la duko promesis al li bienojn kaj honorojn por lian kuraĝon rekompenci.

— Tre bone, diris Peĉjo, fermante la pordojn. Mi dankas vin pro via rapideco. Dormu nun ĝis morgaŭ.

Peĉjo kastelon alkuris, kaj donis tiujn feliĉajn sciigojn al ŝia baronina Moŝto kaj al infanoj. Kvankam li ne volis diri kiamaniere li estis tion sciiginta, oni kredis lin tre volonte, ĉar la sciigoj estis bonaj. Post dekkvin tagoj, la baronino tre miris ricevante leteron de sia edzo, en kiu troviĝis laŭvorte ĉio, kion Peĉjo estis anoncinta.

Por danki lin, ŝi elŝargis lin je donacoj kaj frandaĵoj, kaj permesis, ke li venu ĉiutage al kastelo, por vidi sian amikinin Margareton.

XIV

La monatoj kaj jaroj fluadis. Peĉjo atingis ian tagon siajn dekkvar jarojn. Ĉar li estis granda kaj fortika, li volis Anglujon aliri por riĉiĝi. Li diris adiaŭ al sinjorino la baronino, kaj li kisis la infanojn. Oni donis al li plenan pakaĵon, monon, ĉevalon kaj provizojn. Margareto brodis por li belan naktukon kiel garantiaĵon de sia amikeco. Johan-Petro deziris al li bonan ŝancon, kaj Klaŭdino premis lin en siaj brakoj, plorante.

— Ne ploru, diris Peĉjo, mi baldaŭ revenos eble riĉa kaj granda sinjoro. Ne lasu forkuri Sinjoron Vento kaj Sinjorinon Pluvo. Sendu ilin Anglujon ĉiumatene. Ili alportos al vi sciigojn pri mi, kaj mi uzos ilin por la servo al duko Guilelmo. Ne forgesu precipe igi ilin eldiri la sanktan ĵuron, antaŭ ol permesi ilian eliron.

Klaŭdino promesis akurate sekvi la instrukcion de sia filo. Peĉjo rajdis kaj foriris

premante sur sia koro la naztukon broditan de Margareto. Li trairis parton de la Britanujo, kaj post tri tagoj aliris Caen'on. Normanoj, Anglujon irantaj, akceptis lin en sia ŝipo. Sinjoro Vento, kiun Klaŭdino lasis eliri tre ĝustatempe, blovis en la velojn. Peĉjo la dekkvinan tagon eniris Londonon, kie la duko Guilelmo restadis. Li loĝis en malgranda gastejo, atendente la okazon prezenti sin al la kortego. Ian matenon, kiam li enspiris aeron ĉe la fenestro, Peĉjo Sinjoron Vento ekvidis alkurantan, dirante:

— Mi atendas viajn ordonojn, Peĉjo; via patrino sendas min por sciiĝi, kiel vi fartas, kaj se vi bezonas miajn servojn.

— Diru al mia patrino, ke mi ŝin amas, kaj ke mi fartas bone. Mi nenion havas hodiaŭ por ordoni al vi; sed tre zorgu reveni morgaŭ.

Sinjinino Pluvo, kiu ne tiel rapide vojaĝis, Londonon alvenis nur en la posttagmezo.

— Ĉu vi havas ordonojn por doni al mi? ŝi diris.

— Nenian ordonon hodiaŭ, respondis Peĉjo, sed tre zorgu morgaŭ reveni.

XV

La duko Guilelmo amegis sian edzinon, la princinon Matildo, kiun li estis lasinta en Caen. Ĉiusemajne li sendis al ŝi specialan misiiston; sed, ĉar ok tagoj jam pasis antaŭ la reveno de l' kuriero, li neniam havis freŝajn novaĵojn. Peĉjo aliris al tiu ĉefprinco kaj surgenuante ĉe liaj piedoj:

— Via Sinjora Moŝto, li diris, mi havas je mia servo multe pli lertan kurieron ol la

viaj. Kun via permeso, mi sciigos vin ĉiutage pri tio, kio okazas en Caen, ĉe via palaco.

La princo bonvolis provi la servojn de Peĉjo. La morgaŭan tagon, Sinjoro Vento alkuris je la sama horo, kiel ĉiutage. Peĉjo tuj ekspedis lin Caen'on, kaj post momento, li ĉion sciis, kion la dukino estis farinta matene. La tuton li detale rediris al duko Guilelmo, kiu tre miris, kiam la leteroj kaj kurieroj pli malfrue tion certigis, kion Peĉjo estis dirinta. La princo volis apud si posedi tiel lertan kaj rapidan misiiston, kiun li loĝigis en sia kastelo, kaj uzis ĉiutage, nesciante tamen, kian peron uzis Peĉjo por informiĝi. La aliaj landsinjoroj volis same scii, kion iliaj edzinoj faris. Multaj sciigis pli plene ol ili deziris, kaj, ĉar ili ne estis tiel bonaj edzoj, kiel la duko Guilelmo, ili baldaŭ tiujn rapidajn sendojn forlasis por uzi la poŝton ordinaran. Per tiu metio tamen Peĉjo riĉiĝis. Li amasigis cent mil ŝildetojn, kiujn li sendis al siaj gepatroj, ilin petante, ke ili aĉetu la unuan kastelon vendotan en sia lando, kaj li skribis tre amplenan leteron al Margareto, per kiu li diris al ŝi, ke malmulte mankas por ke li estu kavaliro kiel Jasmeno.

La duko Guilelmo fine estis kronita reĝo de Anglujo, kaj li pretiĝis por ĝui trankvile siajn almlitojn, kiam oni sciiĝis, ke la Danoj kaj Saksonoj kontraŭ lin sendas grandegan ŝiparon. Oni tuj faris gravajn defendajn preparojn, kaj oni kolektis batalionojn por kontraŭstari al la elŝipiĝo de l' malamikoj en Anglujon. Peĉjo aliris al la reĝo.

— Via reĝa Moŝto, diris li, ne elspezu vian monon, kaj ne lacigu vane viajn militistojn. Mi liberigos vin de Saksonoj kaj de Danoj antaŭ ol ilia ŝiparo estos videbla de l'bordo; vi ne bezonos armi eĉ unu ŝipon.

— Vi do estas sorĉisteto? diris la princo ridante.

— Ne, via reĝa Moŝto, mi estas bona kristano; sed fidu al mi: post dudek kvar horoj, vi ne havos plu malamikojn.

— Nu, dudek kvar horojn mi atendos antaŭ ol ion ordoni kaj miajn militajn preparojn fari.

La morgaŭan tagon tre matene, Peĉjo Sinjoron Vento atentis de malproksime. Li vidis lin rapidege flugantan.

— Ne perdu tempon ripozante, diris Peĉjo; kaj iru renkonten al Danoj kaj Saksonoj. Blovu per la tuta via forto sur iliajn

ŝipojn. Ĉiufanken ilin dispelu sur la maro. Malhelpu, ke ili Anglujon albordiĝu; sed dronigu kiel eble plej malmulte da homoj.

— Jen estas almenaŭ agrabla komisio, diris Sinjoro Vento. Mi tuj konvene ĝin plenumos.

Tiam li foriris kiel sago. Li plenblovis siajn vangojn, kaj dum malpli da unu horo

li dispelis kaj neniigis la ŝiparon de la Danoj kaj Saksonoj. Kuriero sciigis tiun alportis al la kortego la saman tagon vespere. La reĝo estis tiel ĝoja, ke li kisis Peĉjon, kaj li sendube tuj estis lin belege rekompenta,

kiam alia kuriero tute kovrita per polvo, eniris la skriboĉambron de l' princo. Tiu viro sciigis, ke la lando « Kornuailles » ribelis, kaj ke nekalkulebla militistaro antaŭeniris por surprizi la urbon Londono. La reĝo sonorigis la trumpetojn; ĉiuj landsinjoroj armis sin kaj ekrajdis. Oni eliris el la urbo, kaj oni sin ordigis batale sur ebenaĵo, kontraŭ la malamikoj. La loĝantoj de Kornuailando estis kruelegaj homoj, kiuj sovaĝe kriegis, kaj volis ĉiujn trapiki. La granda Guilelmo, kvankam kuraĝega, maltrankviligis. Kiam li tuj estis batalonta, li ekvidis apud si rajdanton vestitan per nigra armaĵo, kaj kies viziero estis mallevita.

— Kiu vi estas? diris li al tiu rajdanto, kaj kial vi staras tiel proksime apud mi?

— Mi estas servisto al via reĝa Moŝto, respondis la nigra rajdanto. Mi zorgas pri via persono, kaj alvenas por certigi al vi la venkon.

— Kaj kiuj estas tiuj strangaj personoj, kiujn mi vidas post vi? Kiu estas tiu granda estaĵo envolvita en balanciĝanta mantelo kaj tiu ploranta virino, kun skarpo ĉielark' kolora?

— Unu estas mia ĉevalestro, kaj la alia

mia servistino. Baldaŭ ni ŝuldos al ili nian venkon.

La reĝo ordonis komenci la batalon. La malamikoj antaŭeniris terurege kriegante. Tiam la nigra rajdanto sin turnis al ambaŭ estaĵoj, kiuj lin sekvas, kriante:

— Devon vian plenumu!

Subite oni vidis tiujn du strangajn personojn altiĝantajn en la aero ĝis mireginda alteco. Terura vento blovis al la vizaĝo de l' malamikoj, kaj fortega pluvo malsekigis ilin ĝis la ostoj, kaj tamen la militistaro de l' Normanoj ne suferis pri tio. La vicoj de la ribelantoj malordiĝis. Je la unua frapo ili estis trapuŝataj kaj batataj. Meze de la interpuŝo, la reĝo rimarkis la nigran rajdanton, frapantan la malamikojn per grandaj glavbatoj, kaj kondukantan kiel kuraĝa viro.

Oni mortigis dek milojn da ribelantoj, kaj la resto forkuris. La reĝo alvokigis la nigran rajdanton, kaj al li diris en la ĉeesto de la tuta sia kortego:

— Juna nekonatulo, al vi mi ŝuldas la sukceson de tiu ĉi tago. Volu nun konigi vin al mi, kaj kia ajn estas la favoro, kiun vi povos peti de mi pro tiel granda servo, mi ĝin antaŭe donas.

Tiam la nigra rajdanto levis la vizieron de sia kasko, kaj oni rekonis Peĉjon.

— Via reĝa Moŝto, diris li, mi estas via kuriero Peĉjo; ĉar vi estas tiel bona, ke vi volas miajn malgrandajn servojn rekom-penci, donu al mi nobelecajn leterojn kaj faru el mi kavaliro.

La reĝo donis al Peĉjo « akoladon » kaj nomis lin kavaliro.

Reenirinte en sian kastelon li skribis nobelecajn leterojn kaj Peĉjo estis nomata kavaliro de l' Ŝtono.

— Nun, via reĝa Moŝto, diris li al reĝo, se via reĝa Moŝto volas min igi la plej feliĉa el homoj, vi povos peti Sinjoron la barono, kies vasalo mi ne estas plu, ke li edzigu min je sia filino Margareto. Mi estas sufiĉe riĉa por pretendi tiel belan unuiĝon.

Guilelmo la Venkinto petis lian baronan

Moŝton pri Margareto, kaj donis ankoraŭ cent mil ŝildetojn al Peĉjo por lia edziĝelspezo. La kavaliro petis forpermeson de l' reĝo, kaj returnen iris en sian landon, kun ĉevalestroj, kaj sekvantaro inda je sia nova riĉeco. La baronino donis al li la manon de Margareto, kaj oni belege festis la edziĝon en la kastelo.

La kavaliro de l' Ŝtono poste loĝadis en bieno aĉetita de Johan-Petro per la mono sendita el Londono. Sinjoro Vento kaj Sinjorino Pluvo volis fari edziĝdonacon al junaj geedzoj. La kavaliro ricevis el la manoj de lia Venta Moŝto magian ringon ornamitan per steloj, dank' al kiu Pejĉo trovos sian edzinon tiel bela ankoraŭ post dudek jaroj, kiel en la tago de sia edziĝo; kaj lia Pluva Moŝto la kolon de Margareto ĉirkaŭis per ĉirkaŭkolo ensorĉita, kiu ŝian edzon vidigos al ŝi, ĉiam juna kaj aminda.

Post tiel multekosta donaco, oni malprave estus deteninta en malliberejo Venton kaj Pluvon. Oni malfermis al ili la pordojn de la farmdomo kaj la kovrilon de la pluvakvujo, kaj ili reiris hejmen, unu sur la « monton de l' Sudo » kaj la alia en la « groton de l' Okcidento ».

Tamen, ili tiel bone estis kutimiĝintaj trairi kaj retrairi la « Anglan kanalon » (maro Manche), ke ili ankoraŭ nuntempe Anglujon amas speciale, kvankam iliajn

servojn la reĝo Guilelmo ne bezonas plu. De tio devenas, ke, en Londono, kaŭĉukajn paltojn oni surmetas, kaj Anglo vojaĝanta ĉiam kunprenas sian pluvombrelon.

La geedzoj vivadis feliĉaj; ili multe sin amis reciproke kaj malpaciis nur unufoje, tial ke ili, tiun tagon estis forgesintaj surporti la magian ringon, kaj la ensorĉitan ĉirkaŭkolon. Ĉiujn aliajn tagojn, Margareto

estis bonhumora, kaj la kavaliro amema al sia edzino. Ili havis multon da infanoj, kaj el tie elvenas la granda kaj nobela familio de la Peĉjoj de l' Ŝtono, tiel fama en la malalta Britanujo.

In nomine domini Amen
Hic incipit liber primus
de officiis et habitibus
monachorum in monasterio

Granda Vortaro

Franca-Esperanta

aperas regule en 16-paĝaj kajeroj.

**ĜI PLENA ESTOS
DU BELAJ VOLUMOJ PO 600 PAĜOJ**

~~~~~  
SUBSKRIBA PREZO :

(ĝis la 1. oktobro 1907)

Kontante, 17 frankoj ; aŭ pagate en  
3 partoj, 18 frankoj,  
kaj 30 frankoj post la 1-a de oktobro 1907.

*Specimeno senpage ricevebla.*

~~~~~  
Sin turni al

Presa Esperantista Societo

33, rue Lacépède, Paris.

Lingvo Internacia

**Centra Organo
de la Esperantistoj**

*La plej malnova el ĉiuj Esperantistaj gazetoj,
fondita en 1895*

aperas la 15-an de ĉiu monato.

En *Lingvo Internacia* troviĝas : seriozaj kaj fantaziaj artikoloj, poezioj, mallongaj artikoletoj kaj bagateloj, artikoloj pri Esperanto kaj pri lingvaj demandoj, kroniko pri la movado esperantista en la tuta mondo, bibliografio, analizo de ĉiuj esperantistaj gazetoj, fako por korespondado, problemoj.

Gia *Literatura Aldono* enhavas pli longajn rakontojn kaj novelojn ; ĝi formas ĉiujare belan volumon 192-paĝan aparte bindeblan.

Jara abono

Kun aldono literatura.....	fr. 7.50
Sen aldono.....	fr. 5.—

Specimeno senpage ricevebla.

~~~~~  
**Presa Esperantista Societo**

33, rue Lacépède, Paris.



# **Juna Esperantisto**

Monata gazeto por junuloj, instruistoj  
kaj Esperanto-lernantoj.

FONDITA EN 1903

En *Juna Esperantisto* troviĝas : diversaj rakontoj kaj noveloj por la junularo, fabeloj, poemoj, lingvaj ekzercoj, amuzaĵoj, problemoj k. t. p. Konkursoj estas aranĝataj kun premioj, en kiuj ĉiu leganto de la gazeto povas partopreni.

Abonprezo

por unu jaro ..... fr. 2.50

*Specimeno senpage ricevebla.*



**Presa Esperantista Societo**

33, rue Lacépède, Paris.



~~~~~  
790-5-07. — PRESA ESPERANTISTA SOCIETO, 33, rue Lacépède, Paris  
~~~~~


